

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 69. — NO. 69.

CLEVELAND, OHIO PETEK, 27. VELIKI SRPAN 1915.

LETO VIII. — VOL. VIII.

Turki se umikajo. Uspehi zavéznikov v Dardanelah.

Mestne novice.

Poročilo zvezinega nadzornika o delavskih plačah je dokaz revščine med delavskimi družinami.

—Basil M. Manley, zvezini komisar za preiskavo delavskih položaja, je podal vladi svoje poročilo glede delavskega položaja. V tem poročilu se jako živahno slika današnje življenje ameriškega delavca. Zvezini preiskovalec naravnost trdi, da delavci danes nimajo dovolj plače, da bi dostojno živeli. Deloma je pa to sama delavska krivda, ker se delavci ne-žejo organizirati v močne delavske unije, s pomočjo katerih je mogoče priboriti boljše življenske razmere in boljše plače. Basil Manley se vpraša je v svojem poročilu: Ali so dobili delavci pravičen del ogromnega narastka v premoženju Zjed. držav? Odgovor na to mora biti: Delavci niso dobili ničesar, razven to, kar so imeli poprej, ko je bilo bogastvo de-že veliko manjše. Bogastvo Zjed. držav se je pomnožilo od leta 1890 do 1912 za 188 procentov, dočim so se delavske plače od leta 1889 pomnožile samo za 95 odstotkov v nekaterih industrijah, dočim dobivajo drugje delavci iste plače kot pred 30 leti. Kar delavcem manjka, je močna delavska organizacija. Sicer so organizirani nekateri delavci, toda ogromna masa se ne zmenja za unije, zato pa je ta delavska masa najboljši predmet izkoriščevanja kapitalistov. Tako se glasi poročilo komisarja Zvezinih držav o delavskem položaju.

—Slov. Narodna Čitalnica ima v četrtek, 26. avg. redno mesečno sejo v čitalniških prostorih.

—Rojake v Lorain, Ohio, kakor tudi iz Clevelanda opozarjamo na koncert, ki ga priredi-jo bratje Trost v nedeljo, 29. avg., v Lorain Sokol dvorani v Lorain. Začetek ob pol osmih zvečer. G. Rud. Trost, kot priznan operni pevec slovenski, na katerega je narod lahko ponosen, bo zapel več umetniških pevskih točk, dočim bo njegov brat G. Milan Trost, ki je virtuos na klavirju, spremljal pevsko točko. Na koncertu zapoje tudi oktet štirinastih rojakov, posebnost pa bo nastop mladega naraščaja iz Clevelanda pri koncertu. Mične slovenske pesmice bodejo za-zele naše ljubke deklice in naši dečki iz Clevelanda, v starosti od 7—12 let. Med njimi so: Vera Grdinova, Louis Grdina, Mimmie Milavec, Jossie Milavec, Ludvig Švigelj, Fannie Sterniša, Fanny Lausche, Toni Kramarič, Zenetka in Adolf Perdan. Lorajnske in clevelandске rojake opozarjamo na ta umetniški koncert bratov Trost. G. Rud. Trost priraja shode v korist Slov. Lige, in ne sprejme in ne bo prejel nobenega centa za to od Lige, zato se pa skromno preživijo od umetniških koncertov, in ne vrjamejo, da je med nami kaj nevoščljivcev, ki bi rojaku utrgali kruh od ust. Najboljši odgovor na napad je, da se rojaki obilo udeležijo koncerta v nedeljo v Lorainu.

—Na veselici dr. Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ je bila izrečena št. 685. Zadelo je se-stra Končan na 6208 Carl se je. —V ponedeljek zvečer se je vršila seja mestnega zbora, pri kateri se ni morala biti spre-

jeta takozvana "pasja ordinan- ca", da se pobije vse pse, ki prosto letajo okoli brez nagob-čnika. Toda na sejo so razni ljudje pripeljali toliko ljubkih psov in psic, da se je predlog preložil na drugo sejo. Prihod- nji ponedeljek pa pride predlog zopet na vrsto, in načelnik mestnega zdravstvenega urada, dr. Ford, je opomnil vse one osebe, ki so bile ugrizene od psov, da pridejo na sejo in po-vedo, zakaj naj se pse postreli. Upa se, da bo "pasja ordinan- ca" prihodnji ponedeljek spreje- ta.

—Mr. in Mrs. Kastelic iz Euclid, O., sta se napolnila v to- rek na daljšo potovanje v Illi- nois, Indiano in mesto proti San Francisco, Cal., na razsta- sje. Srečno pot!

—900 Italijanov je odpotova- lo tekom enega tedna iz Cleve- landa in okolice proti New Yorku, da se odpeljejo v Ital- jo na vojno.

—Nova mestna hiša bi morala biti gotova do 3. decembra letos, in istega dne so se na- meravali mestni uradi preseliti v novo poslopje. Električna družba pa se brani sedaj nape- ljati cevi v novo mestno hišo za gorkoto, in ker uradniki ne morejo na mrzlem pisati, se selitev letos ne bo vršila. Me- sto bo tožilo električno druž- bo, ki se izgovarja, da jo pre- več velja, če napelje gorkoto v novo mestno poslopje.

—Nova stavbena postava v Clevelandu mora biti jako su- dna. G. J. Modic na 6201 St. Clair ave. je hotel prezidati svojo hišo tako, da bi pročelje bilo zidano, kar bi naredilo lep utis na okolico. Toda mestni stavbeni urad mu ni dal dovo- ljenja. Dovoljenje za prezidavo pa je dobil neki krčmar na E. 36th St. in Superior ave. Coun- cilman 23. varde, Adam Damm se je pritožil pri mestni stavbe- ni oblasti, in rad tega se bo vr- šila posebna obravnava v mest- nem zboru prihodnji ponedeljek. Stavbeni nadzornik Allen pravi, da nova postava ne dopuša, da bi se stare lesene hiše po- pravljale na pročelju z opeko.

—Na county uradu pričaku- jejo letos večje število lovcev, kot kdaj prej. Zajci so letos v posebno velikem številu, in tre- ba bo mnogo lovcev, da polo- vijo vse, se je izjavil blagajnik za lovske licence, Mr. Carney.

—Policija 11. pečinkta je do- bila v sredo popoldne klic, naj pošlje takoj vse svoje detektive na 6532 Juniata ave. pred Brown Fence & Wire Co. Mlad dečko je bil tam umorjen, in ležal je pod stopnjicami. Ko je policija dospela tja, pa dečko skoči kvišku in zakliče: "Gee, kako sem dobro spal!" —Staršem Augustin je umrla 1 leto stara hčerka Hedviga. Naše sožalje.

Brest-Litovsk obkoljen.

Berolinske kot dunajske br- zojavke poročajo o popolnem obkoljenju ruske trdnjave Brest-Litovsk. Uradne brzojav- ke sporočajo, da je bila ruska odprna sija jugo-zapadno od trdnjave rebrita, in da so se Rusi umaknili k posameznim fortom. Severo-vzhodno od Vladove so pregnali Nemci Ruse v močvirja reke Pripet. Nobenega nemškega poročila ni tekom zadnjih dni o kakem nemškem napredku v okraju Rige, kjer poveljuje general Hindenburg. Petrogradska po- ročila zatrjujejo, da dokletr se morejo Rusi držati na tej točki, da za Petrograd ni nobene ne- varnosti.

Duhoven umorjen.

V Gary, Ind. je bil umorjen v torek nemški duhoven na skrivnosten način. Državne oblasti preiskujejo.

Gary, Ind., 25. avg. Blizu svojega doma je bil najden večerj luteranski duhoven Rev. Edmund Kayser, od tukajšnje luteranske cerkve sv. Janeza, umorjen. (Policija trdi, da so nekateri delavci, ki so bili na- sprotni duhovnu, radi njegovi- vih nemških pridig v počast nemškega cesarja, duhovna umorili, vendar koronerjevi po- ročniki, ki imajo to stvar v ro- kah, še niso izdali nobene ob- sodbe. Pred enim mesecem je Rev. Kayser prošil policijo za dovoljenje, da sme nositi revol- ver, toda policija mu ni dala dovoljenja. Sumijo, da je bil duhoven sam v svojem stano- vanju, ko so ga napadli. Najti niso mogli nobenega krvavega sledu, toda v hiši je bilo vse pohištvo premetano, kar znači, da se je vršil boj. Mrtvega du- hovna so našli trideset čevljev od njegove hiše, zadavljenega, poleg tega pa je bil še dvakrat ustreljen z revolverjem.

Tragedija tega umora se je začela pred nekako enim letom, ko so Francozi odpočili Nem- ce izpred Pariza. Rev. Kayser je v cerkvi pridigal za Nemce, ne da bi se zmenil za druge svoje cerkvene člane, ki niso držali z Nemci. Celo po cestah se je prepiral s svojimi farani, da imajo Nemci prav in ne za- vezniki. O njem se tudi sumi, da je spisal več člankov za raz- ne angleške časopise, v kate- rih člankih je duhoven trdil, da so imeli Nemci prav, da so potopili Lusitanijo in zajedno 1200 žensk, otrok in drugih ne- doležnih ljudi. Sicer ti članki niso bili podpisani z njegovim imenom, in se samo sumi, da jih je on pisal. Rev. Kayser je bil rojen Bavarec in star 40 let. Njegova žena in otroci so se mudili v Michiganu, ko so do- bili sporočilo, da je bil njih oče, duhoven Kayser, umorjen. V župnijskem stanovanju ni zma- njkalo ničesar. Denar in zlatni- na, vse je ostalo na svojem me- stu. Policija kot koroner preis- kujejo ta izvanreden slučaj, da pridejo na sled morilca.

Nadaljne preiskave so dog- nale, da je imel Rev. Kayser ljubavno razmerje z neko žens- ko, in da je dobil več svarilnih pismen, naj neha to razmerje, sicer bo ubit.

Posadka trdnjave Osovec rešena.

Nemci so zavzeli močno ru- sko trdnjavo Osovec, toda vsem ruskim četam se je po- srečilo še ob pravem času se umakniti in se pridružiti glavni ruski sili, potem ko so z dina- mitom pogнали vse forte v zrak. Iz Berolina se poroča, da so ruski zrakoplovci sinoči bom- bardirali nemško mesto Offen- burg.

Štirje transporti uničeni.

Angleški submarini v Mar- morskem morju so potopili štiri turške transporte, napolnje- ne s svežimi turškimi četami. Kakih 1500 mož je utonilo.

Denar, katerega plačate za časopis, je najbolje naložen.

Nemčija hoče dati zadoščenje.

Berolin, 25. avg. Visoki nem- ški uradniki so danes zatrčili, da Nemčija nikakor ne želi voj- ne z Zjed. državami. Nemški vodilni krogi zaupajo, da ne bo vojne med Zjed. državami in Nemčijo. Nemci trdijo, da se zavezniki na vse načine trudijo, da povzročijo vojno, toda Nem- ci zaupajo na nevtralnost Zjed. držav in na pamet naroda, ki ne bo privöll v vojno. Kar se tiče torpediranja "Arabie" spo- ročajo Nemci sledeče: Nemška admiraliteta je 14. julija naro- čila poveljnikom submarinov, na pritožbo Zjed. držav, da mo- rajo poveljniki paziti kolikor mogoče, da pri torpediranju parnikov ne zgbujijo ljudje živ- ljenje. Zajedno je nemška vlada poslala ameriški vladi ob- žalovanje radi zgube ameriških življenj pri torpediranju Ara- bica.

Kriza še ni končana.

Washington, 25. avg. Kriza, ki je nastala med Nemčijo in Ameriko radi torpediranja Ara- bica, je postala danes sicer manjša, toda vladni krogi ame- riški niso povsem zadovoljni z nemškim odgovorom. Oseba, ki stoji najbližje predsednika, še je celo izjavila, da vsak nem- ški poskus, da bi Nemci opravi- čili torpediranje Arabica, bo imel posledico, da se odpokliče ameriški poslanec Gerard v Be- rolinu. Le če se Nemci opro- stijo pri Zjed. državah in ob- ljubijo, da bodo plačali škodo, ki so jo naredili z Arabicom, bodejo Zjed. države zadovolj- ne. Dosedaj se zanašajo Zjed. države edino-le na poročilo ameriškega poslanika v Lon- donu, ki pravi: Arabic je bil torpediran, nobenega submarina ni bilo videti, ladija ni dobi- la nobenega svarila, niti ni Ara- bic skušal pobegniti ali se ustavljati submarinom.

Kolera se razširja.

London, 25. avg. Med nem- ško in avstrijsko armado, ki se nahaja na Poljskem, se je pri- ničel siriti kolera. Tako se poro- ča iz Poljske preko Amsterdam- a, Nemški zdravniki skušajo vse, da preprečijo razširjanje bolezni.

Ruski zrakoplovci na delu.

London, 25. avg. Brzojavka iz Aten sporoča, da je en ru- ski zrakoplov bombardiral Car- rigrad. Vrženih je bilo 25 bomb ki so ubile 41 Turkov. Nekli francoski zrakoplovec je bom- bardiral turški transport v Dardanelah, ki je pozneje utonil.

Milijon mož proti Turkom.

London, 25. avg. The Daily Telegraph piše danes v poseb- ni brzojavki iz Rima, da je no- va balkanska liga gotova, in da bodejo balkanske države pos- lale na pomoč zaveznikom en milijon mož. Če bodejo zavez- niki prodrli skozi Dardanele, kar je sedaj precej mogoče, bi ta milijonska armada napadla Avstrijo, da pomaga zavezni- kom v Franciji.

Kako je v Dardanelah?

London, 25. avg. Kljub temu da Turki poročajo, da so odbi- li angleške napade v Dardane- lah, je angleška vlada polna za- upanja, da bodejo zavezniške čete prodrle skozi Dardanele. Celo Turki potom svojega ča- sopsija naznanjajo, da padejo Dardanele, če zavezniki s po- močjo balkanskih armad napa- dejo Carigrad. Sicer se pa na- znanja, da je zaveznikom vse- manjše, če Balkanci pomagajo ali ne, kajti zavezniki potrebujejo Balkance le proti Avstriji in Nemčiji, ki nameravajo udari- ti proti jugu. Vse je pa odvis- no od Bulgarije, na katero stran se nagne. Srbski parla- ment bo imel ponovno sejo

glede bulgarskega položaja, in če Srbija dovoli Bulgarom njih zahteve, se Bulgarija gotovo pridruži zaveznikom.

Bulgari za Nemce?

London, 25. avg. Poročila iz Berolina, da je Bulgarija pod- pisala pogodbo z Nemci, da bo podpirala Turke, niso vrjetna. Srbsko-bulgarsko vprašanje bo rešeno še ta teden, nakar se bo vedelo podrobno, kaj namera- va Bulgarija. Zajedno pa pride vpoštev tudi Rumunija, ki se pripravlja proti Turkom, toda bi rumunska vlada rada poprej zvedela, kam se bo Bulgarija odločila.

Rumunija zapleni železnice.

Iz Berolina poročajo, da je rumunska vlada naročila vsem železnicam, da imajo priprav- ljene vse svoje vozove na po- ziv vlade. Zajedno je bilo za- pljenjeno ono nemško blago, ki je bilo namenjeno potovati preko Rumunije za Turčijo. Jako živahni boji so se vršili na Dardanelah tekom celega ted- na, in na tisoče ranjenec je dospelo v Carigrad. Objednem so pa Turki poslali 40.000 sve- žih čet na bojišče proti zavez- nikom.

Položaj v Rusiji.

Nemška-avstrijska armada, ki se sedaj bori proti Rusom, šteje 3.200.000 mož. Nemci udrihajo z vsvo silo po Rusih v nadi, da oprostijo večji del svo- lje armade s tem, da Ruse po- polnoma potolčejo in odposlje- ju svoje čete proti Srbiji in Ita- liji. Toda Rusi se povsod jako trdovratno ustavljajo ter Nem- ci le polagoma napredujejo.

Nova ruska armada?

London, 25. avg. Iz verodo- stojnih virov se poroča, da rus- ka armada, ki se sedaj bori pro- ti Nemcem, je le zadnja straža velike ruske armade, ki se zbi- ra od Petrograda in Moskve, da zada Nemcem silovit udarec, ko bodejo mislili, da so pora- zili rusko armado. Velikanska naročila Rusov za streljivo in puške v Ameriki naznanjajo, da Rusi nikakor ne nameravo- ča iz Poljske preko Amsterdam- a, Nemški zdravniki skušajo vse, da preprečijo razširjanje bolezni.

Kolikšno so nemške zgube?

Berolin, 25. avg. Nemško ča- sopsije se bavi z nemškimi zgubami tekom sedanje vojne. Od začetka vojne do 1. julija je imela Nemčija, glasom zanes- ljivih poročil, sledeče zgube: Mrtvih 389.000, ranjenih 1.232.612, od katerih se je pa nad 400.000 zopet vrnilo k armadi. Ujetih in pogrešanih Nemcev je 891.970. Nemčija je postala od začetka boja do danes 6 in pol milijona vojakov v voj- ni, in če se odštejejo zgube, tedaj dobimo, da imajo Nemci na fronti še vedno skoro štiri milijone vojakov na fronti, ka- terim pomaga 1.120.000 Av- strijcev. Kot poročajo vojaški kritiki, je Nemčija zmožna vo- diti vojno še najmanj eno leto, predno uporabi zadnje moči.

Nemci blizu Brest-Litovsk.

Berolin, 25. avg. Nemška ar- mada pod poveljstvom gene- rala Hindenburga je zopet na- predovala. Tekom bitk pri Kov- nu je ujela nemška armada 36000 Rusov, med njimi 9 čast- nikov. Nemške čete so dospelo od ruske trdnjave Bialovieska. Tu so baje Rusi zgubili nadalj- nih 4500 mož. Nemške čete so vzele z naskokom hrib Ko- pitov, ki se nahaja neposredno pred utrbami Brest-Litovsk. Nemške čete so prodrle celo skozi pomoč Bulgarije. Glasom poročil je Srbija dovolila Bul- gariji oni kos zemlje, ki bi ga morala Bulgarija dobiti leta 1912. Gre se sedaj še za mal kos zemlje blizu Monastirja, kateri svet bodejo najbrž zase-

obrambni črti Brest-Litovsk. To je trdnjava Grodno in trdn- java Brest-Litovsk. Vse dru- ge trdnjave na tej fronti so Nemci že zavzeli. V nemške ro- ke je padla tudi trdnjava Oso- vec, ki se je od februarja mese- ca hrabro branila proti Nem- cem. Če pade trdnjava Grodno ali Brest-Litovsk, tedaj se mo- rajo Rusi umikati na tretjo obrambeno črto.

Kaj poročajo iz Dunaja.

Dunaj, 25. avg. Avstrijski generalni štab naznanja: Severo-zapadno od Brest-Litovsk se Rusi umikajo. Včeraj smo ujeli 1300 mož in štiri častnike. Avstrijska kavalerija je zased- la mesto Kowel, odkoder so se Rusi umaknili. Kowel, ki je sa- moobsebi neznatno mesto, je pa važno železniško križišče, ki bo igralo še veliko vlogo. Avstrijske in nemške čete se čimdalje bolj približujejo trdn- jav Brest-Litovsk, in kot se posnema iz ruskega poročila, bodejo Rusi tudi to trdnjavo zapustili in se umaknili nazaj.

Boji za Vilno.

London, 25. avg. Pol-uradno se poroča iz Petrograda, da zbira Rusija velike čete na se- veru, da branijo železnice, ki vodijo proti Petrogradu. Straš- ni boji in velikanske žrtve, ki jih doprinašajo Rusi vzhodno od Kovna, značijo, da namera- vajo Rusi na vsak način braniti s poslednjimi silami železnice, ki vodi iz Vilne proti Petro- gradu. Nemško napredovanje proti severu je ustavljeno, ker se Nemci niso mogli polastiti mesta Rige.

Kako je z Rigo?

Berolin, 25. avg. Rusko poro- čilo, da so Rusi potopili Nem- cem eno bojno ladjo, sedem torpedovk in tri križarke, in resnično. Nemški pomorski urad trdi, da so Rusi potopili svoje lastne ladje, in da so bi- le le dve nemški torpedovki po- škodovani. (To nemško poroči- lo je očitveno zlagano. Kajti Nemci so 20. avg. poročili iz Berolina, da je nemško vojno brodogrje prodrlo v zaliv Rige in se spustilo v boj z ruskimi ladjami. Ker pa Nemci niso prišli do Rige ampak so se umaknili, kakor so sami nazna- nili, je to znamenje, da se je moralo vseeno nekaj precej hudega zgoditi nemškemu bro- dogrju.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 25. avg. V okraju Rige ni nobene spremembe. V okolici Jakobstad in Dvinsk se boji nadaljujejo. Pri Kovnu in Vilni je skušal sovražnik pro- dirati proti našim postojank- am, toda je bil povsod zadr- žan. Med reko Bobr in Narve so se ruske čete povsod umak- nile. Z ozirom na to taktiko, smo pretekli ponedeljek sprazni- li tudi trdnjavo Osovec. Na ostali bojni fronti se vršijo manjši boji. Močni avstrijski oddelki so dospeli v bližino Brest-Litovsk, in Nemci so pri- peljali pred to trdnjavo svoje teške topove. Nemški poskus, da bi nadaljevali svoj marš pro- ti Petrogradu, od koder so od- daljeni še 300 milj, bo na vsak način naletel na hude odpore.

Srbi in Bulgari.

London, 26. avg. Balkanska kriza, ki traja že nekaj tednov, se je danes precej zboljšala v korist zaveznikov. Srbski od- govor na noto zaveznikom pri- de jutri v London, in upa se, da je Srbija dovolila vse, kar so zavezniki zahtevali, da se pri- dobi pomoč Bulgarije. Glasom poročil je Srbija dovolila Bul- gariji oni kos zemlje, ki bi ga morala Bulgarija dobiti leta 1912. Gre se sedaj še za mal kos zemlje blizu Monastirja, kateri svet bodejo najbrž zase-

dle razne zavezniške čete, in se bo o njem pozneje razprav- ljalo. Grška dosedaj še ni da- la odgovora, pa se kljub temu pričakuje, da bo odgovor za- dovoljiv.

Uspehi na Dardanelah.

London, 26. avg. Zadnji boji zaveznikov na Dardanelah so povzročili, da so pridobili za- vezniki 12 milj solidne bojne fronte. Francoski vojni urad naznanja, da so francoske če- te zasedle 800 seznejv strelnih jarkov. Rusko brodogrje je pri- pljulo pred Bospor in pregnalo turške bojne ladje, nakar so Rusi obstreljevali trdnjave. Dve angleški križarki ste udri- li v notranjost Dardanel in bom- bardirale utrdbe pri Kastaneji. Zavezniki so dobili nove čete na polotok Galipolis. Odhod so te čete prišle, se ne ve. Turške zgube v zadnjih dnevih so po- sebno velike.

Še mnogo dela.

Uradno naznanilo francoske in angleške vlade svari občin- stvo, da naj ne pričakuje zma- ge prehitro, "ker glavni nam- en še ni dosežen, in bo velja- lo še mnogo dela in žrtev, pre- dno padejo Dardanele." Ura- dno poročilo pravi med dru- gim: Od 6. avg. se je položaj na Dardanelah jako zboljšal. Boji na obeh straneh so prin- esli zavezniškim kot turškim četam velike zgube. Prva ar- mada zaveznikov napada pozicije pri Sari Bahr in Chanak Bar, katere dominirajo okoli- ko. Tu so naše čete precej na- predovale, toda ker pa čete iz Suvije niso mogle priti do svoj- jih odločenih postojank, so se morali zavezniki umakniti do prvotnih postojank. Tekom pr- ve polovice tega tedna pa se je zopet izvršil generalen na- pad na turške postojanke, in zavezniški so sedaj prodrli za poltretjo miljo naprej. Zem- lja, ki so jo pridobili zavezniki, je velike vrednosti, toda ljud- stvo ne sme biti še prepričano, da bo končna zmaga v nekaj dnevih, ampak bo veljalo še ve- like žrtve, predno se zavezniki polastijo glavnega cilja.

Nemci imajo 58 submarinov.

Kodanj, 26. avg. Glasom do- bro informiranih poročil imajo sedaj Nemci 58 submarinov na delu. Poleg tega imajo Nemci v Baltičkem morju 36 vojnih ladij. Šest tisoč mornarjev je bilo poslanih iz Kiela, da po- magajo mornarjem, ki se sedaj mude v bližini zaliva Riga.

Rusija in pomankanje streljiva.

London, 25. Predsednik Sin- garev od ruske dume, se je iz- javil, da se bliža čas, ko bo ime- la Rusija dovolj streljiva za vse svoje potrebe. Rusija je dobro preskrbljena za celo zimo.

Italijani ne morejo nikamor.

Iz Dunaja poročajo, da so Italijani zasedli nekatere točke pri Doberdu, toda ko so Av- strijci pričeli živahno streljati, so se Italijani, kljub temu, da so bili v večjem številu, hitro umaknili. Italijani so zgubili svoje postojanke pri Monte Dei in Monte Seibus. Laško vojno poročilo pa ne poroča drugega kot da je neki laški zrakoplov nad Brescia zagnal štiri bombe, radi česar so bili ubiti štiri civilisti.

Rusi so se umaknili iz Bialistoka.

London, 26. avg. Glasom po- ročil iz Petrograda, so se Rusi že umaknili iz Bialistoka, ki je precej važna postojanka. Toda Rusi še vedno držijo Grodno, dokler se glavna ruska sila ne umakne na svoje pozicije vzhod- no od Vilne.

"MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".
SPISAL DUMAS-LE PRINCE.

Prihodnjega jutra se podasta Valentina in Maks iz jahte proti vohodu sijajne votline. Ko tako korakata roko v roki, se je zdelo, da ju opazuje neki mož, ki je z ročnostjo skakal od skale do skale in se skrivaj za grmovjem, dočim je neprestano sledil njuni poti.

Ta mož, katerega oči so se svetile kot tigrove, ki se plazijo za svojem plenom, opusti zasledovanje, kakor hitro se prepriča, da korakata oba proti votlini. Hitro speza po skalah navzgor, da dospje na vrhunec. Pod njim se je razprostiral strašen prepad. Pred tem prepadom pa zagleda na vodi ladjo, ki je bila zasidrana v zalivu.

Bila je to jahta Nevihta. Čoln z dvema mornarjema čaka ob bregu kot bi nekoga pričakoval. Benedetto se oddahne. Obrne se na desno in koraka zopet proti votlini, ki ni bila daleč od njega.

Teški oblaki so se preganjali od zapada proti vzhodu, in tupatam je zatemnelo sonce. Ves otok se je zdel, da je zavil v skrivnostno tančico.

Tam spodaj ob vnožju skal je pljusalo morje ob pečine, melanholično šepetanje vode je odmevalo med pečini in se dvigalo v zrak.

Nehote se je Valentina čim dalje bolj tresla, čim bližje je prihajala votlini, toda zadrževala se je, da ne bi Maks videl, kako silno duševne boje trpi.

Konečno se pojavi pred njima lepi portal votline, ko zavijeta okoli neke skale.

Valentina obstane.

"Ali si trudna, draga prijateljica?" vpraša Maks. "Daleč nimava več, da pridvaja v podzemeljsko palačo. Glej, tam je vhod."

"Da, tu je. To je portal. In malo naprej je svetilče naše prve sreče, Maks. Daj, da pridem k sapi, daj da mislim na dan, ki se je tako sladko in srečno nama nasmeljal po tolikih dneh gorja in trpljenja. — Ah, kako srečna sem bila onega dne! — Kako veličanstvo in krasno se mi je doždevalo vse. Moj duh je prepregel s cveticami te granitne mase, toda sedaj so vse te cvetlice, stvarice moje fantazije, zginile. Zdi se mi kot bi jih nevihta za vselej odnesla s seboj. Te gole skale, ta samotna, ta molk, katerega prekinje le šepetanje valov — vse to me straši. Maks, portal votline Monte Cristo se mi zdi kot vhod v grob!"

"Valentina," zakliče Maks, "kaj pomenijo te besede? — Zakaj te solze? Kakšen zločin sva naredila, da zasluživa nesrečo, o kateri ti sanjaš?"

"Kakšen zločin? Nobenega!" odvrne Valentina. "Toda če bi mož, ki nama je podelil to bogastvo, ne bi bil opravičen nama to darovati, kar nama je daroval, kaj potem? — Ali meniš, da bi potem še uživala to bogastvo?"

"Valentina, tvoje besede, katere sem v Benetkah hladnokrvno poslušal, me sedaj vznemirjajo. Tu stojimo med mormem in nebom, med prepadom in Bogom!"

"Objubiva torej ponižnost, s tem da se za vedno odpoveva barbarskemu luksusu, katerega nama je podaril grof Monte Cristo! — Zvela bodeva od svojega dela, bodiva srečna v navadnih razmerah, in deliva ta bogastva siromakom, da jih osrečiva. Kajti grof nama je dal ta bogastva, ne da bi mogoče imel do njih pravico."

Po teh besedah se Valentina z Maksom približa votlini. Po stopnjicah stopata navzdol, in v tem trenutku ko stopi Valentina v dvorano, strašno zakriči.

Silna eksplozija sledi v podzemeljskem stanovanju, in trenutek pozneje se pokažejo na vseh straneh plameni. "Valentina!" zakliče Maks in se hoče z njo umakniti. "Ostaniva!" reče ona, ko se ga oklene. "Ostaniva! Ogenj žari. Glej, kako uničuje dvorano! — Tu je bilo, kjer nama je grof Monte Cristo podaril vse to bogastvo."

"O, beživa, beživa, Valentina," zakliče Maks znova, ves prestrašen. "Ali vidiš tam — da, tam — strašne besede?" Maks stegne roko in pokaže na steno, kjer je bilo zapisano: "Siromakom, kar je last siromakov! Mrtvaška roka je dvignjena proti Edmond Dantesu!"

"Kakšna strašna skrivnost je to!" nadaljuje Maks, ko je zopet zadobil svojo hladnokrvnost. "Kaka skrivnostna roka je zapisala te strašne besede na steno? Valentina, ali ne vidiš, da je vse to delo človeške roke, ki je hotela zlorabiti tvojo slabost? Razloži mi to uganjko! Kdo je umrl, katerega roka, kakor on trdi, je dvignjena proti Edmond Dantesu?"

"Povedal ti bom, Maks Morel!" reče neki glas iz notranjosti votline. "Roka, ki se je stegnila, da sprejme kri, mir in solze Edmonda Dantesa, je roka moža, ki dolguje Edmond Dantesu maščevanje za obrestimi. Mrtvec je gospod Villefort!"

"Moj oče!" zakliče Valentina prestrašena, ko pada nezavestna v naročje Maksa, ki je ostal brez besedi naslonjen na skalo in skoro blazno gledal pogorišče okoli sebe.

Ogenj se je hitro razširil, in v kratkem času ni ostalo od bajnega bogastva drugega kot kup razvalin. Dve mali jahti pa ste skoro ob istem času odpluli od otoka, ena v vzhodni, druga v zapadni smeri.

Jahta, ki je hotela objadrti Italijo, je bila Nevihta, jahta pa, ki je veslala proti Porto Vecchio, je bila Bonace.

II. POGlavJE.

Ples gospoda Gradeniga.

Velika novica je presenečila vse benečansko prebivalstvo. Slo se je za maškeraadni ples, za ples, ki bi bil sijajnejši nego vse, kar so Benetke še kdaj videle. Vsakdo je v tem oziru delal svoje opazke. Sivilje in modistinje so imele polne roke dela. Neki prijatelj, bogat kot Krez, je prišel iz Orienta k grofu Gradenigo, in grof je odprl vsa vrata svoje palače na stezaj, razsvetlil je vse svoje salone, očistil svoje krasne vrtove, in v sredi vsega tega bleška se je pripravljaj, da sprejme prijatelja, katerega ime je bilo na jeziku vseh: Monte Cristo. Toda kdo je bil ta grof Monte Cristo? Neizmerno bogat človek, nabob, po rojstvu Francoz, toda že pred davnim časom si je zvolil Orient za svojo domovino, kjer se je poročil z edino hčerko nekdanjega janinskega paše.

Vsakdo je pripovedoval to zgodbo — in vsakdo je še nekaj dostavil svojega čeli pripovedki.

Predno govorimo obširneje o plesu grofa Gradeniga, moramo posvetiti nekaj besedi možu, katerega so imenovali grof Monte Cristo, in ki je dal svoje ime romanu, katerega nadaljevanje je pričujoči roman.

Grof Monte Cristo je bil eden onih mož, pri katerih čas vse spremeni in jih naredi skoro nepoznane, če jih nismo videli dolgo vrsto let. Toda njegovih mladostnih spominov in doživljanj in trpljenja časi ni mogoče zamoriti. Grof Monte Cristo je imel željo po krvi. Kamor je ciljal, je zadel brez usmiljenja. Smejal se je, kadar je slišal dru-

ge jokati. Klel je Boga, kadar je druge slišal ga hvaliti, in hvalil je Boga, kadar je druge slišal, da ga preklinjajo. V njegovem življenju se kupa grenkobe ni mogla posladiti, grof Monte Cristo je pil neprestano iz te grenke čaše.

Sedaj pa, ko je čas s svojim plaščem pokrilo to sliko, ko se je lava strastij nekoliko pomirila — ko mu je ljubkovanje žene in nedolžnega otroka potresalo življensko pot s cveticami — sedaj Monte Cristo ni bil več oni človek. Mirna sreča domače ognjišče, to je bilo sedaj njegovo edine veselje, in da se ni v njegovem mirnem življenju pripetil izvanreden dogodek, tedaj ne bi nikdar več stopil na tla velikih in šumnih mest Evrope. Njegova soproga Haydee je skoro popolnoma zgubila svoje fizične moči in zapadla oni počasni mrtlici, ki se more ozdraviti le s tem, da se spremeni podnebje. Grof Monte Cristo je torej zapustil orient in se podal na zapad v nadi, da žena zopet zadobi svoje zdravje.

Benetke so bile prvo mesto, katero bi Haydee obiskala, in ker je Monte Cristo poznal grofa Gradeniga, mu je pisal, da pride k njemu s svojo ženo na obisk. Grof Gradenigo je na vse načine prosil Monte Crista, naj stanuje v njegovi palači, toda Monte Cristo je imel navado, da je vselej najel svoje lastno stanovanje. Tako je tudi sedaj poslal svojega človeka pred seboj, da najame za njegova hotel v Benetkah.

Grof Monte Cristo bi stanoval v Giudecci, v ravno isti hiši, katero sta imela poprej najeto Maks in Valentina.

Haydee, ki je bila še vedno mlada, ni zgubila še prav nič svoje lepote. Na njenem obrazu si sicer lahko bral fizično utrujenost, toda imela je še vedno oni mili in nežni izraz, ki je delal tako čaroben utis na vse, ki so jo videli.

Imela je sina, komaj tri leta starega, pri katerem ste lahko opazili, kljub njegovi mladosti, vso moško odločnost in predrznost Monte Crista, zajedno z nežnostjo Haydee. Deček je bil v resnici in lepoti podoben angeljem. Haydee ni zapustila svojega otroka niti za trenutek, in zato se je moral grof silno truditi, da je Haydee pregovoril, da ga je spremljala na ples Gradenigov. In ker bi bil grof Gradenigo smrtno razžaljen, če se Haydee plesa ne bi udeležila, tedaj je Haydee prvič v življenju izročila dečka varstvu neke ženske, ki je prišla z njo iz orient.

Palača kot vrtovi slavnega beneškega grofa so bili čarobno razsvetljeni, godba je na vseh koncih izvajala inštrumentom najbajnejše glasove. Kakor hitro je napočil večer, se je napolnil veliki kanal z gondolami, po katerih so prihajali povabljeni. Mirijade lučij se je blesketalo skozi grmovja vrto. Bil je v resnici bajni pogled.

Kot smo že prej omenili, se je imel vršiti maškeraadni ples. Bogastvo in različnost izbranih kostumov je nudilo silovit pogled. Mnogoča je suštela in vrvela po dvoranah in hodnikih ter po vrtovih — nakrat pa nastane hipen mir in molk, ko se gostom naznani, da sta dospela grof Monte Cristo in njegova dražestna žena.

Dame in kavalirji hitijo nasproti slavlencem. Haydee, ki je imela na sobi orientalsko obleko, je dala svojo roko grofu, ki je bil oblečen kot beduin. Gostje se podajo v plesalni dvorano. Grof je ostal sam, in da se ogne dolgočasnosti praznih pogovorov, ki so se začeli okoli njega, se zgubi v sredini

maskiranih dam, ko se trudi da katero izmed njih spozna. Ko pa opazi, da je njegov trud zaman, se odstrani in se poda na vrt, kjer so tudi plesali. Tu obstane pri grmovju, za katerim je razločeval ženske glasove. Ti glasovi so mu bili sicer popolnoma tuji, toda govorili so o takih stvareh, da je grofa pričelo takoj zanimati.

Zavije se v svoj burnus, se nasloni ob deblo stoletnega drevesa in posveti pogovoru svojo pozornost.

"Torej si prepričana, da so obe gospodični d'Armilly v Benetkah?"

"Gotovo, in še več — — " "Kaj, Lavra?"

"Tu ste navzoči na plesu." "Kaj, tu ste? Skoro ne bi vrjela, potem ko se je pripetil krek, katerega je imel grof Gradenigo z svojim očetom o starosti plemstva obeh družin. Kdo bo torej vrjel, če ima grof Gradenigo take pojme o plemstvu, da bi povabil obe pevki?"

"Moja ljuba prijateljica, gledajšna umetnost je danes jako čislana. No, in kaj je hudega za to?"

"Ničesar, ljuba Lavra, toda nekateri ljudje so tako občutljivi! — Kar se mene tiče, nisem nikakor razžaljena radi navzočnosti teh dveh dam — toda — — " "Sicer so pa še druge okoliščine, ki govorijo v prid obeh pevki. Posebno o mlajši — o Evgeniji — se govori, da pripada plemeniti družini, ki je znana pod imenom Servieres."

"O, v tem slučaju se seveda ne čudim, da ju je grof povabil. Plemenitost rojstva in plemenitost talenta — temu je težko oporekati."

"Resnico govoriš." "Toda kdo ju bo spoznal med tolikimi maskami?"

"Nikakor ni težavno." "Jaz pa mislim, da je."

"Giovani Gradenigo je eden izmed oboževalcev gospodični d'Armilly. Ko ste prišle sem, predno ste se podale v Rim, ju kar prehvaliti ni mogel. Blazno je bil zaljubljen v nje. Prepričana si lahko, da ju to noč niti za trenutek ne bo zapustil. Giopanija pa kljub temu, da se je preoblekel, lahko spoznaš."

"Mislim da — vsaj ga vsak dan vidim, tega mojega ljubega nečaka."

"Dobro, tako je, upam, da najdemo obe gospodični. Pojdimo. Apropos. Ali si že slišala govoriti o grofu Monte Cristo?"

"Navzoč je na slavnosti." "In njegova žena?"

"Je Grkinja visokega rodu, kakor trdijo, toda dosedaj je še nisem videla."

"Kaj se je zgodilo z ono Francozino, ki je bila še pred nekaterimi dnevi v Benetkah, ženo gospoda Morela, ki je gospodar čez otok Monte Cristo?"

"Če smemo vrjeti gondolierju Giacomu, ki je sedaj v naši službi, sta mož in žena zapustila Benetke, da obiščeta samotno pustega otoka, kjer imata oba krasno palačo."

"Če bi bila jaz gospodarica tega otoka, tedaj ne bi bil dolgo prazen," zakliče z nasmehom prijateljica Lavre, "posebno če ima, kakor praviš, lepo palačo. Požurila bi se, da nastanim v palači najsijajnejše kavalirje. Tam, na sredini otoka na vrh skal plesati, dočim divja ob vnožju razburkano morje, to mora biti prava slast. Toda maskiraj se, Lavra, potem pa poiščemo gospodični d'Armilly."

Ko ste prijateljici zapustili grmovje, je grof Monte Cristo že zginil, da poišče Giovanni Gradeniga.

V tem trenutku, ko so mu pokazali dediča slavnega beneškega grofa, in ga je hotel nagovoriti, pa se mu postavi na pot neka črna domino s črno masko, katere pogled se je zdel kot bi sejal ogenj okoli sebe.

"Kdo ste vi? Kaj hočete?" vpraša Monte Cristo ponosno. "Saj vidite!" odvrne domino, z glasom, pri katerem se grof Monte Cristo nehote strese.

"Hvala vam," odvrne Monte Cristo, "toda ker nečem ničesar od vas, vas opominjam, da zgubivate svoj čas z menoj in ga kradete tudi meni."

Monte Cristo stopi za korak naprej, da se odstrani, toda maska mu zopet zastavi pot.

"Četudi ničesar ne želiš," seče maska, "pa jaz želim od tebe — kajti ti si mož, od katerega se lahko mnogo zahteva — in tebi je to dobro znano."

"Ha, kaj hočete biti nasilni? Prosim vas, da spremenite način svojega govora. Če me poznate, me imenujte po imenu."

"Rad! — Toda s katerim imenom naj te imenujem?" "Vprašanje je čudno! Povej mi moje pravo ime."

"V tem slučaju te imenujem Edmond Dantes."

Po teh besedah se grof Monte Cristo umakne za korak in pozorno motri usiljenca.

"Ali si spoznal, da je meni znano, kdo si ti?" vpraša domino.

"Meni vseeno," odvrne grof, ko skrbno skuša skriti svoj nemir. "Če se hočete potruditi in mi imenovati svoje ime — "

Domino se glasno zasmeje. "Dajte mi samo eno znamenje," nadaljuje grof Monte Cristo.

"Naj bo," odvrne maska — "ali se spominjaš na Mercedes?"

"Mercedes!" mrmra grof Monte Cristo z zamolklim glasom, ki bi bil nekak odmev bolesti, katero je ta glas vzbujal v njegovem srcu. "Kdo ste vi? Ne odstranite se, govorite — jaz vas poznam!"

"Kdo sem torej?" "Albert Morceri."

"Motiš se; saj se moraš spominjati, da je on večji kot jaz."

"Res je," reče grof, ko povesi glavo in zamišljeno stoji pred skrivnostnim možem.

"Dobro večer Edmond! Na svidenje!"

In ne da bi mu pustil časa samo eno sekundo za odgovor, zgine skrivnostna maska med množico veselečih se parov. Zaman skuša grof mu slediti z očmi. Da se otrse nevolje, katero mu je ta pogovor povzročil proti njegovi volji, začne zopet iskati obe gospodični d'Armilly.

Po polurnem iskanju se snide s svojim stari prijateljem grofom Gradenigo.

"Družba pri vas je v resnici krasna," reče Monte Cristo, "in kakor se mi zdi vam pomaga vredni sin obilno pri težavnem poslu zabavati goste."

"O, Giovanni naredi, kar more," odvrne stari patricij. "Ni sicer tak, kot bi moral biti, toda starost bo tudi njega izučila. Ali ste ga že spoznali?"

"Pokazali so mi ga, toda zgubil sem ga izpred oči, in sedaj bi ga zopet zamenjal z drugimi maskami."

"Poglejte tam na desno," reče signor Gradenigo, "pravkar ponuja neki plemeniti Cirkaškani svojo roko."

Grof je hotel nagovoriti sina Gradeniga, ko se zopet mahoma pojavi pred njim neka maska in reče:

"Dobrodošli, gospod grof Monte Cristo. Niste naredili prav, da ste maskirali svoj obraz, kajti tu nekdo čaka na vas."

"Kaj hočete s tem reči?" "Ta trenutek samo malo, toda nekega dne vam bom mnogo povedal."

"Jaz vas ne poznam, in ne občutim tudi najmanjšega veselja ne, da bi se z vami zabaval. Lahko noč!"

"Se en trenutek, grof! — Navadaj, da tako ravirate s človekom, katerega ste že tako dolgo pričakovali."

"Toda kakor se mi zdi, nima va midva najmanjše zveze med seboj."

"V tem trenutku ne, toda nekoč sva je imela."

"Ne govorimo o preteklosti, ki je daleč za nami. Pečajmo se s sedajnostjo. Kdo ste vi? Povejte odkrito, ker vidite, da se niti ne trudim, da bi uganil vaše ime."

"Smešno je to, smešno, moj ljubi pomorščak Faraona. — Jaz sem potnik, po katerem vam Villefort pošilja svoje pozdrave."

"Hal!" zakliče Monte Cristo, ko z roko potegne preko čela.

"Kdorkoli ste, pa vas zagotovo

vim, da ste si svojo šalo jako slabo izbrali: Čistite ono, ki mogoče počiva v večnem spanju."

Komaj je grof Monte Cristo spregovoril te besede, ko je oseba, kateri so bile namenjene, zginila.

Monte Cristo je bil prazen in vznemirjen radi tega pogovora, toda konečno se potolaži in začne znova iskati Giovanni Gradeniga. Dolgo se je trudil zaman, konečno pa ga opazi, kako občuje z lepo Cirkaškanko. Pravkar ga hoče nagovoriti, ko se že vtretjič vrine med njega maska in tako intrigira njim, da je moral pustiti sina Gradeniga.

Maska je bila oblečena v popolno sodnijsko opravo in je govorila francoski jezik popolnoma uradno in čisto.

"Dobro večer, gospod grof Monte Cristo," reče. "Ali si mogoče prišel nazaj v Evropo, da se maščuješ na nekaterih družinah? — Skoro bi vrjel, da si po rojstvu Korz, kajti beseda vendetta ima za tebe silno moč."

Grof Monte Cristo je s silno radovednostjo opazoval masko, ki je tako zaupno govorila z njim.

"Kako je s tvojo lepo soprogo," nadaljuje preoblečeni sodnijski uradnik, "Uboga Haydee! (Dvomim, da bo dolgo srečna!)"

"Oho!" zakliče grof s prisiljenim nasmehom. "Nesrečno ulogo krivega preroka ste si zbrahi, "mogoče ste se opostili dolgega časa, ki ga vam povzroča vaša sodnijska služba?"

"Moja sodnijska služba me nikdar ne dolgočasi," odvrne maska, "pač pa imam mnogo veselja z njo, in opravljam jo tako vestno, da sem si v Parizu pridobil naklonjenost vseh, ki me poznajo. Prav v kratkem bom imel pri obravnavi tako izvanreden slučaj, da bo moje ime postalo nesmrtno."

"Precej si domišljujete," pripomni grof.

Dalje prihodnjie.

Navadna napaka.

Tisoče Amerikancev trpi na prebavljajnih organih, kar povzroča zaprtje in druge neprijetne posledice. Večina teh trpečih dela isto napako to je, rabijo razne pilule in razna čistilna zdravila, ne da bi prej preiskali, če ta zdravila kaj koristijo ali škodijo. Vsako čistilno sredstvo, ki povzroči, da je telo slabotno ali ga navajajo k neprestani rabi drož, je škodljivo. Če trpite na zaprtju, rabite sredstvo, ki vam ne bo samo olajšalo položaja, pač v istem času utrdi prebavljajne organe. Tako sredstvo je:

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

NAREJENO JE IZ RUDEČEGA VINA IN ZDRAVILNIH ZELIŠČ, JE ODVAJALNO, ZDRAVILNO IN AROMATIČNO, IN DAJE OLAJŠBO V SLUČAJU

zaprtja, posledicah zaprtja, neprebavnosti, napetosti, bolečin v odvajalnih organih, želočnih boleznih, nervoznosti in slabosti.

Uspeh tega zdravila je velik pri boleznih, ki izvirajo od zaprtja in splošne slabosti. Rabi naj se pri prvem pojavu nerednosti prebavljajnih organov.

CENA \$1.00. PO LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Če vas nadleguje revmatizem ali nevalgične bolečine, poskusite Trinerjev liniment. Da takojšnje olajšbo. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Nemčija in Zjed. države.

to zabili v glavo očetje današnja nemškega militarizma.

Danes je ameriški trg odprt vsakomur, nihče ne prigovarja Nemcem, da ne bi prišli sem in kupili, kar jim srce poželi. Ameriška vlada ni kriva, da se nemške trgovske ladije ne upajo na morje, da ležijo mirno privezane doma, ker se boje zavezniških bojnih ladij, ker jim njih lastne bojne ladije ne morejo dati dovolj varstva. In Nemci menda ne bodejo pričakovali, da bodejo ameriške bojne ladije čuvalje nemške trgovske parnike!

Če bi mogli Nemci iz Amerike izvažati kar bi hoteli, če jim ne bi bilo na poti zavezniško bojno brodovje, tedaj bi bilo vse dobro in pravično, ker pa tega Nemci ne morejo, tedaj pa udri po Amerikancih, ki jim nečejo pomagati uničiti "barbarske" Ruse, kaznovati

"verolomne" Angleže in pogaziti sovražne Francoze, da pridejo potem na vrsto tudi Amerikanci.

Medtem pa se ne zadovoljujejo Nemci samo s pisanjem in grožnjami, pač pa gredo še dalje, in njih ljudje uprizarjajo štrajke, in celo z dinamitom in bombami uničujejo tuje lastništvo, razdirati hočejo skladišča in tvornice, sploh vse, o čemur mislijo, da bi služilo onim, ki se borijo proti njih navalu in lopovstvu. Le posebno dobri straži in pazljivosti se imamo zahvaliti, da razni nemški Holti niso imeli večjih uspehov, da so "orožje božje v človeških rokah", da z revolverji in dinamitom ustavijo prelivanje krvi v Evropo.

Nemci in njih prijatelji pa s tem ne bodejo dosegli drugega, pač pa jih bodej v pravi mери spoznali oni, ki jih dosedaj še

niso poznali, in to bo Nemcem za bodočnost jako mnogo škodovalo, in prav naravno je, da se že sedaj v tovarnah gleda, komu se da delo.

Na to opozarjamo posebno oni del našega naroda, ki je hotel poprej iz neznanja, sedaj pa mogoče naščuvan po nemških listih, da se imenuje "Austrian" — da se ogiblje tega izraza "Austrian", kajti mnogoteremu se bo zgodilo, da bo ostal brez dela, in dela ne bo dobil od Nemcev ali Turkov, pač pa le od Amerikancev, ki pa dela ne bodejo dali takim, katerih zastopniki hočejo z dinamitom in revolverji škodovati ameriški lastnini.

Dosedaj so Nemci poskusili vse, kar si more samo peklo zmisлити, da uničijo one, na katerih grobovih so se hoteli dvigniti, ubijali so žene, starce in otroke v Belgiji, povzročili so

umore na neoboroženih ladjah, ubijali so nedolžne ljudi, proti vsem postavam so svoje sovražnike zastrupljali s strupenimi plini, palili so cerkve in knjižnice, rušili najbolj dragocene spomenike, katerih se drugi narodi niti dotakniti niso drznili — pred celim svetom so pokazali, kakšna je ta nemška kultura, zato so pa tudi doživeli, da so ostali sami s svojimi avstrijskimi in turškimi brati, in ves kulturni svet čaka, kdaj bo uničena ta nemška "kultura", da se mali, dosedaj tlačeni narodi, oddihnejo in začnejo uživati svobodo.

Ljubitelji svobode, zagovorniki potlačenih, branitelji pravice in resnice, ti so na eni strani, na drugi strani so pa trino-gi, širitelji nemške "kulture", in vsakdo ima toliko pameti, da lahko izbere na katero stran se postavi.

Naše mesto je v prvi vrsti pri Amerikancih, a s svojim srcem in dušo in pametjo pa bodejo delovali tudi za osvoboditev in neodvisnost našega naroda, kateremu sedaj preti nemško-madžarski-turški jarem in sužnjost.

Kdor je Slovenec, ta je Sloven, kdor je poturica, ta je brat Germanu in Turku.

Proti oderuštvo in prekupu v Ljubljani. Med branjevci, zlasti med onimi na Pogačarjevem trgu, se je razpaslo vnebovpijoče oderuštvo. Ljubljanski branjevci so n. pr. kupili tržaški fižol 1 kg za 60 v, prodajali so ga 1 K 20 v. Paradiž-nike so kupili komad za 1 ali 2 v, prodajali so komad po 10 vin. Marelice so v Vipavi 1 kg po 50 v, branjevci so jih plačali v Ljubljani 1 kg po 1 K, prodajali pa 1 kg po 2 K ali 2 K

40 v lid. Z ozirom na te oderuške razmere je mestni aprovi-zadni odsek sklenil vpeljati tudi mestno prodajo zelenjave in sadja na drobno. To pa branjev-kami ni bilo všeč. Z vsa silo so se vrgle branjevke na pripelja-no blago in ga tržaški velepro-dajalki iztrgale iz rok. Mestno tržno nadzorstvo je z ozirom na kruto kršenje tržnega reda, prekup ter poskus navijanja cen takoj dalo vse branjevce, ki so se izgreda udeležili, od-s'raniti s trga. Nešteto občin-stva je veselo gledalo, kako je moralo kakih 8 oderuških bran-jevcev mahoma odstraniti stoj-nice s trga.

Naprodaj je v Collinwoodu do-bro idoča trgovina z modnim blagom. Ta ponudba velja sa-mo za en mesec. 15406 Calcutta ave. Collinwood, O. (Fri.-71

HRVATSKO-SLOVENSKA KOLONIJA

SLAVIA

Zakaj naj bi bil tuji suženj,
delajte za sebe, in bodite svoj gospodar.

V okraju Vilas, v gorenjem Wisconsinu, se nahaja mesto Phelps, kjer je središče razne industrije in tovarn. Tu proizvajajo les za gradnjo hiš, oglje, železo, lesni špirit in razne kemikalije. Marljive osebe, ki se želijo nastaniti v tej naši koloniji, lahko dobijo stalno delo v teh tovarnah in zajedno se pečati s poljedelstvom na tej bogati od narave obdarjeni zemlji, kjer izvrstno uspeva krompir, žito, pšenica, razno sadje. Vrh tega pa se prebivalci pečajo jako mnogo s živinorejo.

Vi lahko kupite od nas 40 akrov jako plodovite zemlje za nizko ceno in na lahna mesečna odplačila, nekoliko plačate takoj, ko zemljo kupite, drugo pa plačate mesečno ali letno, brez kakih obrestij. Te lahke pogoje dajemo radi tega, da naseljenci lahko uporabijo denar in pričnejo s krčenjem kupljenega zemljišča in da lahko primerno živijo, ne da bi jim nakopali na glavo visoke obresti. Človek, ki kupi zemljo sedaj, si bo mnogo prihranil, kajti zemlja vsak dan raste v vrednosti. Tu dobite tudi delo, ako hočete delati. Vi lahko kupite farmo za isti denar, ki ga danes plačujete za stanovanje, gorivo in vodo. Mi želimo, da pridete v severni Wisconsin in se prepričate na svoje lastne oči, kaj se dela v tem naprednem tovarniškem in poljedelskem kraju. Tu imamo farmarje, ki so zmalim začeli, danes so pa že zgradili svoje hiše. Tu je prilika, katero dajemo poštenim in delaynim ljudem, ki so voljni svoje delo in denar vložiti v svoj lastni dom.

Mi imamo svojo pisarno v Phelps in naši uradniki so vam na razpolaganje, pokažejo vam zemljo brez vsakih stroškov, in priliko vam dajo, da takoj začnete z delom.

Prepričate se lahko, da je vse to resnično, da je naša zemlja dobra in plodovita, da je na njej vse polno lesa, okolica pa je polna velikih in malih jezer, kjer je v obilici dobrih rib. Bogatini, ki prihajajo sem vsako leto, uživajo prirodno in zdravo krasoto te bogate narave, in zakaj ne bi uživali tudi vi, če se vam nudi prilika?

Mi lahko vsakemu pokažemo izvestje države Wisconsin, v katerem bodete brali, da je naša zemlja jako bogata za obdelovanje. Pridite dokler je čas, ker cena se vsak dan dviga. Pišite v slovenskem jeziku, in pišite nam, kdaj pridete v Phelps mi vas bomo pričakovali.

Vsa pisma pošljite na naslov:

CHARLES RAČKI, Colony Director

Box D. Phelps, Wis.

CLEVELANDSKA AMERIKA. DODATAK NA NYNORKE I PETERK. HAROČNINA: Za Ameriko \$2.00, Za Evropu \$3.00, Za Cleveland po pošti \$2.50.

Vaa pisma, dopisi in denar naj se poklija na:

CLEVELANDSKA AMERIKA, 6119 ST. CLAIR AVE. N. E. CLEVELAND, O. EDWARD KALISZ, Publisher. LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS. Read by 15,000 Slovenians (Kraťners) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

Registered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWS PUBLISHERS

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 69, Friday August 27, 1915

jo in Italijo so se nahajale visoke, skoro neprehodne gore, takozvane Alpe. Nekdanji nemški cesarji, ki so se neprestano pripravili na pobijali s papeži, so skoro vsako leto prodrli preko teh gor v Italijo, in tu se je nemška vojska razlila kot povodenj po vseh krajih in uničila vse, kar je dobila. Odtod izvira ono silno laško sovraštvo napram Nemcem.

Današnja avstrijska vladajoča rodbina je po svojem rodu nemškega plemena. Prvotne avstrijske zemlje, kakor Tirolska, Gornja in Spodnja Avstrija, so bile del nemškega cesarstva. Mnogoteri člani te rodbine so bili včasih tudi nemški cesarji, in kot taki so se tudi oni umešavali v laške zadeve in so spravili velik del Italije pod svojo oblast. Raditega so v Italiji smatrali po vsej pravici habsburški vladarsko rodbino za nemško, njih državo, današnje Avstro-Ogrsko, za nemško državo. To je bilo tem lažje, ker je Avstrija, dokler je gospodarila, pošiljala k Lahom samo Nemce za uradnike in po vseh šolah upeljala nemški jezik. Ni torej nič se treba čuditi, da je laško sovraštvo, naperjeno proti Nemcem preslo tudi nad Avstrije.

Nemec in Avstrijec, Avstrija in Nemčija; to je bilo in je še danes za Italijane vseeno. Italijani so se začeli pred kakimi sto leti osvobojevati tujeja jarma. Nastale so revolucije in narodne vstaje, ki so bile vse s krvjo zadušene, toda konečno, ko se je na čelo italijanskega gibanja postavila mašinska država Sardinija z vladarsko obitelji Savojski, se je revolucija posrečila. Po mnogih vojnah in posebno z dobro francosko pomočjo, se je posrečilo rodbini Savojski, da je spravila pod svojo oblast laško zemljo, mesta in gradove, in tako se je zjednil ves laški narod v današnje kraljevino Italijo.

II. Laški narod, ko se je osvobodil in zjednil v svojo lastno državo, se je pričel naglo razvijati. Poljedelstvo, trgovina in obrt je pričela cveteti. Ceste, železnice, vodni kanali so preplegali celo Italijo. Postavili so mnogo šol, da se narod potegne iz teme in nevednosti. V inozemstvu je ugled Lahov precej poskočil. V tridesetih letih svobode se je Italija prelevila v veselilo, in skoro vse evropske vlade so tekmovala za laško prijateljstvo. Ker se je prebivalstvo pričelo naglo množiti, je morala Italija začeti misliti kam naj pošilja številni prirastek naroda. V to svrhu se je Italija najprej obrnila v severno Afriko, v Tunis. Tu pa je prehitela Italijo nekdanja njena zaveznica Francija, ki je Tunis proglasila za francosko pokrajino. Tedaj so pričeli Italijani mrziti tudi Francoze. To razpoloženje so porabili tedajni mladi laški politikarji, na čelu jim Sonino, in so privedli Italijo v tabor največje francoske sovražnice, Nemčije. Iz sovraštva do Francozov je Italija okoli leta 1880 postala članica trozveze, to je, sklenila je prijateljsko vez z Avstrijo in Nemčijo. To je ona glasovita trozveza, ki je trajala do vojne. Ta zveza je bila sicer nezakon-ska, kajti iskrenosti pri njej ni bilo nikdar. To zvezo so naredili le nekateri politikarji, toda laški narod ni bil nikdar navdušen za njo. Duša in srce laškega naroda sta ostala na strani Francozov in proti Nemčiji in Avstriji. V duši laškega naroda je ostala ista mržnja, ki je s smrtnim sovraštvom mrzila vse, kar je bilo avstrijsko in nemško. Že več kot deset let so se vršile po Italiji razne demonstracije in revolucije manjšega obsega proti Avstriji. To proti-avstrijsko mržnjo so v narodu zbuvali in držali razni časnikarji in pisatelji, ki so v svojih knjigah najbolj črno slikali položaj v Italiji, dokler je tam vladala še Avstrija. Posledica je bila, da je Italija lansko leto, ko je zburhnila vojna, ostala mirna in ni prišla na pomoč Avstriji, kakor se je pogodila, ampak je proglasila nevtralnost to je, laška vlada se je bala lašnega naroda, da se ne bi u-

prl, če bi moral ta narod pomagati Avstrijem. Laško časopisje pa se je že od prvega začetka postavilo brez izjeme na stran Francozov, Angležev, Belgijcev in Rusov.

Tak razvitek Italije, so naši jugoslovanski voditelji že zdavne opazili. Že pred 20. leti so hrvatski politikarji iz Dalmacije in Istre opominjali avstrijsko vlado na Dunaju, da naj se boji Italije, naj vlada ne ne-guje preveč Italijanov v škodo Hrvatov in Slovencev po Istri in Dalmaciji. Glas jugoslovanskih politikarjev na Dunaju je ostal glas vprijočega v puščavi. Zavaljo laškega prijateljstva in zveze z Italijo so dovolili dunajski in budimpeštanski ministri pred dvajsetimi leti. Italija, da neomejeno uvaža svoje vino v Avstrijo, s čimur so bili uničeni slovenski in hrvatski vinogradi po Istri in Dalmaciji in je tam zavladala velika revščina.

Radi prijateljstva in zveze z Italijo se je dovoljevalo italijanskim ribičem, takozvanim "čozotom", da so hodili ribariti celo na našo istrsko, hrvatsko ali dalmatinsko obalo, in tako so našim primorskim revezem Italijani kradli kos kruha prav pred ustim. Radi prijateljstva in zveze z Italijo je avstrijska vlada v Dalmaciji, ki je čisto hrvatska dežela upeljala samo laški uradni jezik, na sodniji, v uradih, vse, samo laško na čisto hrvatskih tleh, in če so hoteli Hrvati, da se jim otroci ne poitaljančijo in ne zgubijo, če so hoteli se izobraziti, so morali poseči v žep in dati krajcar za krajcarjem, da so zidali svoje lastne šole, katere jim vlada ni dala. A Italijanom vse, kar so zahtevali.

Politika dunajske in budimpeštanske gospode je kriva, da Italija danes pustoši naše kraje, uničuje trud našega naroda, in hoče, da nam iztrga one kraje, ki so od pamtveka naši. Vse to je krivda in zločin avstrijske vlade.

Naš narod je v preteklosti mnogo grešil v tem, ker se je zanašal na druge, na tujce, ki niso nam hoteli nikdar nič dobrega in koristnega. Šele zadnja leta so naši narodni voditelji začeli narod učiti, da ne zaupa nikomur kot samemu sebi, da išče svojo moč in rešitev v zjedinenju z jugoslovanskimi brati.

V jugoslovanskem zjedinenju bo našel naš narod najboljšo obrambo za svoje pravice proti laški pohlepnosti in posezanju za našimi slovenskimi zemljami. Naš narod bo branil svojo posest z besedo, delom, peresom in mečem.

Naj Italija doma napreduje in cvete, mi ji ne bodemo zavidali, toda mi pričakujemo, da nas Italija pusti v miru, kajti mi smo narod, ki ima isto pravico do svobode in življenja.

Avstrija pa, prokleta, ki je s prijateljstvom do Italije napala Slovanom toliko gorja in zla, pa bodi sovražena iz dna naših duš.

Kako je z delom v Ameriki.

Gibanje, da se prizna osemurni delavnik in da se organiziranim delavcem poviša plača po vseh tovarnah, kjer se izdeluje streljivo, se polagoma razširja med delavstvom. Najprvo so pričeli štrajkati delavci v Remington tovarni v Bridgeport, Ct. V tej tovarni se je štrajk skončal z zmago delavcev, ki so dobili povišanje plače in osemurni delavnik.

The Bliss Co. v Brooklynu je svojim delavcem zmanjšala plače, toda delavci zahtevajo najmanjšo plačo 41c na uro, in ako tega ne dobi, odidejo ta štrajk. Ta kompanija proizvaja torpede in šrapnele.

Voditelj delavcev, ki so zaposleni pri Winchester Arms Co. v New Haven, Ct. je dobil nalogo od delavcev, da zahtevajo od kompanije nekaj ugodnosti za delavce. Toda kompanija je, ne da bi čakala na zahteve delavcev, sama zmanjšala delavni čas od 53 na 48 ur na

teden in objednem tudi plačo povišala, s čimur so bili unijski delavci zadovoljni. Ta kompanija ima velikanske naročbe za države, ki se nahajajo v vojni.

V New Yorku je zaštrajkalo 800 delavcev neke kompanije, ki izdeluje razne stroje, ki se potrebujejo v tovarnah, kjer se izdeluje streljivo. To so naredili na povelje J. Kepplerja, vodja ameriških mašinštev, ki povsod, kjer se dela za vojna naročila, zahtevajo povečanje plače.

The Bethlehem Steel Co. je odredila koncem meseca julija samovoljno povišanje plače vsem delavcem, ki so zaposleni v tej tovarni, in sicer za deset procentov. Ta tovarna ima najboljša vojna naročila za Evropo, in lastniki tovarne delajo ogromne dobičke. Pri tej kompaniji dela sedaj kakih 17.000 delavcev. Ta kompanija je dobila dosedaj najmanj za 150 milijonov dolarjev vojnih naročil.

Hercules Powder Co. je zvišala svojim delavcem plačo za 20 odstotkov. Dobički te kompanije so radi vojnih naročil silno narastli. Neka kompanija v Yonkers, N. Y. ki proizvaja cevi za topove, je vsem svojim delavcem, po številu 7000, povišala plačo za 10 odstotkov.

V obče se opazuje, da so mašinisti in delavci, ki delajo v tovarnah, kjer se izdeluje orožje za vojno, sklenili, da so tudi oni deležni večjih dobičkov, ki jih delajo kompanije radi vojne. Na drugi strani se tudi opazuje, da kompanije nič kaj rade ne vidijo štrajkov, in se večinoma vselej same udajo k povišanju plače. Kompanije, ki vidijo tako ogromen dobiček, povišajo plače in skrajšajo delavni čas, samo da delavci ne štrajkajo in tako ne krčijo kompanijskega dobička.

In če delavci ne bi bili organizirani? Kaj bi potem dobili? Kompanije bi si pomagale s štrajkolomci, ki bi garali, da bi bilo joj, dočim bi kompanije v resnici vlekli velikanske dobičke. Vidljive vseeno iz tega, koliko je vredna delavska organizacija?

Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, največje ameriške delavske organizacije, je nedavno ponovno zatrdil, da so prišla vsa hujskanja za štrajk po tovarnah, kjer se izdeluje orožje, od strani nemških agentov. Izjavil se je, da ima za to dokaz, toda je tudi sam povedal, da je bilo prizadevanje Nemcev brezuspešno. Zanimivo pri teh štrajkih je to: Pri velikanskem štrajku v Bayonne, N. J. je tamošni šerif dokazal, da je delavec zvodil na štrajk neki Nemec iz Avstro-Ogrske, ki ni bil tañ niti uposlen, niti ni bil član dotične delavske unije. In šerif v Bayonne je svojo nalogo častno rešil. Prijel je onega Nemca in ga vrgel v ječo, zajedno z njim pa vse kompanijske šlapece in stražarje, ki so za časa štrajka ubili štiri delavce in jih mnogo ranili. Štrajk je bil končan in delavci so se vrnili na delo s 10 odstotki zvišanjem plače.

Mnogo novic nam naznanja, da prihajajo še vedno ogromna naročila za municijo in železnice, in brez dvoma je, da bodo delavci v posameznih tovarnah s skupnim nastopom si še marsikje priborili poboljšanje plače in delavskih razmer. Sedaj se najbolje pokazuje vrednost in moč bratskih delavskih organizacij.

Slovensko Kosovo.

Neki naš naročnik iz zapada nam je pisal lepo in prijazno pismo, v katerem nas prosi za nekatera pojasnila glede Lige in glede bratsva med Srbi, Hrvati in Slovenci. Med drugim piše tudi to:

"Dočim vi pišete in delate samo za Jugoslavijo, pa Srbi govorijo samo o Srbiji, in če vi meni dokazate, da tudi srbski časopisi pišejo kakor piše 'Clevelandska Amerika', tedaj bom tudi jaz z dušo in telesom vaš!" Tako piše naš prijatelj in mi

mu hočemo takoj odgovoriti. Od naših ljudi mi ne moremo pričakovati, da bi bili naroceni na srbske liste in da bi pazili natančno, kaj srbski listi pišejo, kajti za to jim v največ slučajih ne dopuščajo niti sredstva niti čas, zato se pa navadno dogaja, da vse srbske liste sodijo po enem, ki jim 'baš pride v roke, ki pišejo tako, kakor je omenil naš prijatelj.

Mogoče je, da se nahaja tak list v njegovi bližini, mogoče je, da se nahaja tam človek, ki govori okoli sebe kot bi samo on smel odločevati o usodi naroda in po tem listu in po tem človeku sodi vse druge časopise in ljudi.

Mi pa ne mislimo tako in ne sodimo tako, pač pa se mi zanašamo na one, katerih beseda nekaj velja; za nas so merodajni listi, katere urejujejo ljudje, ki so trdni v svojem prepričanju, ki se ne prodajajo danes avstrijskim konzulom, jutri pa silijo narodnjakom v grlo in želodec, tretji dan pa bi bili radi patri, tretjega reda sv. Frančiška. In ker poznamo srbske liste, pa tudi z gotovostjo lahko trdimo, da pišejo srbski listi o Jugoslaviji ravno tako kakor naš časopis s slovenskega stališča.

Enkrat smo že v našem listu navedli, kaj piše velegledni srbski list 'Politika' v Belgradu, a za danes pa hočemo še navesti kaj piše ugledni srbski časopis 'Odrjek', na Vivodan, pod naslovom 'Slovensko Kosovo'. "Na oni dan lanskega leta (Vidovdan) smo videli v Belgradu zastopane vse jugoslovanske narode, in tudi Slovence so imeli svoj del. Na vozovih, kjer so se vozili ljudje v vseh jugoslovanskih nošnjah, smo videli tudi nošnje Slovencev, in po belgradskih ulicah so odmevale krasne slovenske pesmi.

Danes je obletnica maščevanja ponižane Bosne, dan atentata Principa. Danes je obletnica, ko je Hrvat Kranjčević kot atentator na avstrijskega tirana nosil brovning revolver po Sarajevu. In danes je obletnica, ko se slovenska kri brez milosti prelije za glavo

Habsburgovca. Slovensko črno Kosovo polje čaka na osvobodjenje. Slovensko Kosovo polje čaka svojega vstajenja. Kosovo polje ne pomeni samo propast svobode za Srbe, ono pomeni propast svobode za Jugoslovane.

Kje so danes Slovenci? Še so sužnji Habsburgovcev. Slovenija je v suženjstvu, slovenski sinovi se bore proti ruski in srbski braški armadi. Slovenija čaka svojega Kosovega, Slovenija čaka svoje osvete. Ali moremo misliti na svobodo in neodvisnost Jugoslovancov, če izpustimo iz nje Slovence in Hrvatove? Sami Srbi niso Jugoslovani. Slovenci in Hrvati tvorijo močno vejo jugoslovanstva. Srb ne bo mirno živel in se vladal, če bo vedel, da brat poleg njega tiči v suženjstvu. Srb ne želi samo sebi neodvisnosti, pod svobode, Srb jo zahteva tudi za svoje brate Hrvatove in Slovence. Vsi smo eno, in kar dobi njega.

eden, drugi drugi. Tako pišejo srbski listi iz krajevne Srbije, in to je gotovo več vredno kot vse pisanje in črkanje kaknega tukajšnega lističa, ki v borbi za obstanek, v borbi za puhle dolare, in v borbi za "business" akače in joka semintja, danes tako jutri tako, enak miši v pasti, na vseh krajih išče luknje, kje bi zapustila past.

Medtem pa lahko našemu prijatelju navedemo pisavo ogromne večine ameriških srbskih listov, da se iz tega prepriča, da vsi pošteni in resni Srbi pošteno mislijo o osvoboditvi našega naroda.

Se so med nami ljudje, ki niso poučeni—pa tudi teh je vsak dan manj, pa ne bo dolgo, ko bodo tuji mešetarji ostali sami ali pa šli tja, kamor spadane želi samo sebi neodvisnosti, pod svobode, Srb jo zahteva tudi za svoje brate Hrvatove in Slovence. Vsi smo eno, in kar dobi njega.

UDOBNOST. Biti hladen je precej težavno vprašanje tekem vročih dni poletja. Rešitev tega vprašanja, kar se tiče kuhinje, leži v naravnem plinu. Kajti naravni plin vam daje takojšno službo -- in niti pol toliko ne razgreje kuhinje kot kako drugo kurivo. THE EAST OHIO GAS COMPANY Superior Ave., Opposite Hollenden Hotel Cleveland, Ohio

P. A. za nezadovoljneže s tobakom. Veselite se pravega tobaka, s tem da kupite najboljšega Prince Albert. Prince Albert tobak je drugačen kajti ne grize vas, ker je tobak prepran na poseben način, patentiran pri nas. Kadite kolikor se vam ljubi. Ne more gristi jezika. Veselja vlada pri vsakem puhljaju. PRINCE ALBERT narodni tobak veselja. hladen gorljiv, slahek kot oreh. Noben drug tobak ni enak Prince Albertu. Kupite ta tobak, naredite z njim cigareto ali si ga natlačite v pipo in videli bode, kaj je pravi tobak. R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

25 KUPONOV vas opravičuje v kratkem času do tega krasnega darila ali katerega drugega. Kupon dobite v vsakem paketu. 8-Hour Union Scrap Tobacco Kupite danes en paket in zbirajte kupone. Radi bode, če čili 8-Hour Union, ker je najboljši tobak na trgu. Prinesite kupone k 8-Hour Union Tobacco Company, 2330 Ontario St., Cleveland, Ohio. Union made

Nemci o Slovan- skem problemu na Jadraniu.

Pod zgorenjim naslovom je nemški profesor Dr. S. Guenther spisal neki članek, v katerem se ta profesor peča z razmerami dežel, ki se nahajajo ob obalah Jadranskega morja, dežele, kjer prebivajo izključno Slovani. V tem članku piše nemški profesor kakor bi bil naklonjen Slovanom, kar ni nič čudno, kajti Nemci potrebujejo danes Slovane za klavnico, po vojni pa se zna marsikako mišljenje spremeniti. Mi prinašamo ta članek v sledečih vrsticah:

Dante, slavni laški pesnik, katerega Italijani najbolj slave bi se nasmejal, če bi ob času njegovega življenja hoteli Dalmacij priključiti laškim pokrajinam. Dante bi pred 600 leti odbil to blazno misel, in pomniti misramo, da so v onih časih Benečani vladali nad Dalmacijo. In kako se razlikuje preteklost od sedanjosti?

Profesor Guenther po vrsti navaja razne kraje v slovanškem Primorju. Najprvo piše o Gorici, o kateri pravi, da je laška, in da so Slovenci useljeniki v okolici. Poleg tega pa je tudi mesto samo precej posejano z raznimi narodnostimi. Samih Nemcev je kakih 3000, in ti Nemci so pač krivi, tako priznava pisatelj, da so pri volitvah propadli Slovenci, ker so Nemci neprestano vlekli z Italijani, a Slovencev so se bal, in jim niso privoščili nobene politične svobode. Nemci so reševali Italijanstvo, slovenstvo pa so zanemarjali.

Ozka obrežna črta pri Trstu, Zagradu je napolnjena z Italijani, kar je preprečilo Slovence, da niso mogli priti do morja, toda kdor gre eno uro od obrežja proti notranjosti dežele, ta ne bo več vedel, da so Italijani na svetu, ker notranjost je popolnoma vsa slovenska. Eno samo uro od Trsta, po poti pa kateri vozi ulična železnica, dobiš samo čiste Slovence, in laško znajo samo nekateri sem postavljati uradniki. In s tem je dovolj povedanega o Trstu, ki je izmišljeno kratko francosko dobo spadalo od leta 1382 Avstriji. Ne smemo se dati zapeljati tudi s tem, da prebivalstvo v tržaški luki, ribiči in mornarji govorijo laško. Te ljudi je potreba sem naglašati da delom govorijo, oziroma "meljejo" laško, ker se boje svojih gospodarjev, a v srcih so čisti Slovenci. O tem je tako dobro razložil ves položaj hrvaški poslanec Supilo, ko se je mudil na ruskem in londonskem dvoru. Ne smemo se torej premočiti, da če čujemo v Trstu laško govoriti, da stanujejo tam večinoma Lahi. Trst je slovenski, jeziki je laški, srca in duše pa zopet slovenske.

Je res, da dobimo v Istri in Dalmaciji premnogo laških imen za reke ip. za mesta. Temu je kriva vlada beneške republike, ki je imela te kraje pod svojo oblastjo. Ljudje so tam večinoma mornarji in zato govorijo laški, ker je uradni jezik na avstrijskih ladijah, razven lobjnih, laških, toda vprašajte te mornarje, če so Lahi, pa vam bodo tako odgovorili, da niso.....

Tako piše nemški profesor še nadalje. Največja zanimivost tega članka je, ker nemški profesor prizna v sedanjih Casih, da je naše Primorje v resnici slovensko, da je italijanščina tam samo umetna, da so Lahi povsod v ogromni manjšini, in da je vsa Istra in Dalmacija goslo naseljena z Slovani. To je dragoceno priznanje od strani nemškega profesorja.

In ker nam je nemški profesor to priznal, da so namreč Italijani v manjšini v Istri, Slovenci pa povsod v ogromni večini, nastane sedaj vprašanje, zakaj pa avstrijska vlada ni dajala pravice temu slovenskemu narodu, ampak je dajala svobodo in pravico samo Lahom? Zakaj, vi avstrijski državljani, ki se poganjate za Avstrijo, 80.000 Slovencev v Trstu ni dobilo niti ene same slovenske

šole, niti najmanjše slovenske šole; in zakaj imajo Lahi po 5 gimnazij in cele kupe laških obrtnih, ljudskih in drugih šol? Če Nemci priznajo, da so Slovenci v Istri v večini, morajo tudi priznati, da plačujejo tudi največ davka, in če plačujejo davek, zakaj se jim ne zida šol, zakaj se zidajo šole samo za Italijane, ki so v taki manjšini? Za vse usluge, ki jih je Avstrija Italijanom, je dobila danes Avstrija brc od Italijanov. Napovedali so Avstriji vojno, za plačilo vseh teh ogromnih šol, ki jih je Avstrija postavila za Lahe, za plačilo za svobodo in pravice, katere so Lahi uživali v Avstriji. Slovenci pa, najbolj številni narod v Istri, pa se danes koljejo in tepe za one, od katerih ni, so nikdar dobili nobenih pravic, proti onim, ki so dobivali vse pravice. Vojna bo minula, par plehastih "pasjih mark" se bo svetilo na prsih slovenskih "junakov", nekaj stotisoč bo kruljavih, brez rok, nog, oces, ušes, slovenski narod v obćem pa bo ostal pozabljen. Dober je za klavnico, dober je, da dobiva "pasje marke" za hrabrost od cesarja, toda ta narod ni dober, da bi dobil šole, višjo izobrazbo. Tako Avstrija plačuje, je plačevala in bo plačevala, če se ne odcepimo od nje, jo zavremo in ustanovimo svojo lastno vladó, kjer bomo v resnici gospodarji v svojih hišah.

Iz laškega vjetništva se je oglašil Jože Grašič, posestnik iz Černivca pri Brezjah, po dom. Majerčkov. Piše svoji prežalostni ženi, da je bil vjet na patriji in odpeljan v Kremono.

Soba se odda za poštenega fanta s hrano ali brez. Vprašajte na 1157 Norwood Rd.

Farma naprodaj, 24 akrov, jako dobra zemlja, katero se mora videti, da se jo ceni, jako dobre hiše na svetu, 40 milj od Clevelanda, zraven dobrih cest in železnic. Ves pridelek na polju. Proda se za \$3200, in sicer radi družinskih razmer. Prava vrednost v denarju. Več pove John Crnolatac, 1563 E. 38th St.

Naznanilo in zahvala. Potrtilim srcem naznanjam, da je moja ljubljena sestra, Fannie Skafar, roj. Medved, po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala. Zahvaljujem se na tem mestu prav iz globočine srca vsem prijateljem in znanecem za sočutje, ki so ga skazali tako v zadnjih dneh bolezni ranjke, kakor tudi ob njeni smrti. Zahvaljujem se iskreno za dajovanje venčev in spremstvo k zadnjemu počitku, kakor tudi gospodom, ki so nosili rakev pokojnice. Zahvaljujem se g. Hribarju iz Collinwooda, za lepe obrede, kakor tudi pogrebniku g. Zeleni. Vsem prisrčna, iskrena hvala. Globoka žalujoča sestra Marija Namar, roj. Medved.

Odča se lepa soba za fanta ali dekle. 1372 E. 40th St. (70)

Službo dobi ženska za gospodinjstvo. Na starost se ne gleda. Sprejme se tudi, če ima enega otroka. John Andolšek, 10120 E. 61st St.

Krojaški pomočnik dobi takoj stalno delo. Oglasi se naj pri Intihar, krojač, 15716 Waterloo Road. (70)

POZORI! Delo dobi takoj dekla v starosti od 18-21 let za kuhinjska in splošna hišna dela. Plača po dogovoru. Pišite na naslov: John Oberer, Box 371, Dupue, Ill. (71)

V privatno večerno šolo za Slovence se aprilmesta se dva rojaka. Vprašajte ob 7. svečer na 1133 E. 60th St. (71)

Soba za dva poštena fanta, s hrano ali brez, se takoj odda. 6218 St. Clair Ave. No. 6. (71)

Proda se dobro idoča mesnica v velik slovenski naselbini. Poizve se pri Vienna Market, Rock Springs, Wyo. (71)

Pohišstvo naprodaj za cel bording-house, \$600 se plača takoj. V 3. nadstropju je 12 sob, vse opremljene, v 2. nadst. 8 sob, spodaj jedilnica, 55x20, kuhinja zadaj 12x20, in hlev zadaj. Lastnik zapusti mesto. Rent \$55 na mesec, pogodba do 1. maja, 1917, potem je rent \$60 na mesec. Pripravno za Slovence. Naprodaj je tudi več slaščičaren in nekaj grocerij v slov. naselbini, ter razne hiše po nizkih cenah. JAKOB TISOVEC, 1366 Marquette Rd. (71)

Front soba se odda, opremljena za enega ali dva, s hrano ali brez. 1558 E. 33rd St. (70)

POZORI! Naprodaj je jako poceni trgovina s posodo, steklom in granitnim blagom. Se proda po jako nizki ceni, kdor hitro kupi, ali pa da v rent. Trgovina je na E. 66th St. in St. Clair ave. Vprašajte D. L. Beck, 6614 St. Clair ave. (70)

Vabilo na piknik, katerega priredi dr. Složne Sestre, 120 SSPZ v nedeljo, 29 avg. na Trampuševih prostorih v Euclid, O., stop 125 in pol kakih 50 korakov od Recharja. Tem potom uljudno vabimo vsa cenjena društva iz Clevelanda in okolice ter posamezne rojake in rojakinje, da se polnoštevilno udeležijo. Igrala bo domača godba, plesa in smeha bo dosti, kakor tudi piva, vina in "popa". Na razpolago fini prigrizki. V slučaju slabega vremena se piknik preloži na 12. septembra. Na svidenje! Odbor. (69)

Dve dekleti, dobiš delo za kuhinjska in hišna opravila. Plača po dogovoru. 1226 E. 55th Street. (69)

Dobro idoča mlekarna naprodaj po nizki ceni. Poizvejte pri R. Strnen, 1378 E. 49th St. (69)

FARMA! Naprodaj je 51 akrov velika farma, rodovitna zemlja. Kdor takoj kupi, dobi tudi cel pridelek, ker je na isti zemlji sedaj pšenica, krompir, ajda, turščica, seno in še veliko druge stvari. Cena je \$4500. Takoj plačate \$1500, drugo na 6% in imate 10 let časa, da odplačate. Več se poizve pri Jos. Zajec, 11378 E. 49th St. Cleveland, O. Central 6494 R. (71)

POZORI! Podpisani priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro in staro znano gostilno za obilne obiske. Nekoč je bilo napisano, da prodajam slabo pijačo, kar je pa sedaj preklonilo, in prodajam v resnici le najboljše pivo, izvrstno domače vino, dišeče smodke in izvrstna žganja. Kdor pride k meni, se bo prepričal o izvrstni postrežbi. Rojake prosim za obilen obisk moje gostilne, ker jim bom skušal vselej postreči z najboljšo pijačo. Za vaš obisk in podporo vam ostanem vselej hvaležen. Vaš stari znanec John Posh, 4426 Hamilton ave. (75)

Indirektna hranitev. Brez apetita ali brez redne prebave ni hranitev. Zdravilo, ki povzroča apetit, vopodnja prebavo in regulira življenje, je indirektna hranitev. Vzemite n. pr. Trinerjevo ameriško grobnico vino, zdravilo, ki ima v sebi vse to pogoje. Narejeno je iz rudečega vina, ki je samo na sebi hranljivo. Ono povzroči, da probavljati organi delujejo in jim daje dovolj moči, da izvršujejo svoje delo brez vsakega napora. Daje takojšnji pomoč pri mnogih ledolnih boleznih, pri slabosti in neravnosti. Cena \$1.00. Po lekarnah. Jos. Triner, izdelovalec, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Mislilni revmatizem zahteva Trinerjev liniment. Navadno hitro zmanjša bolečine. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60 centov.

Svetovnoznanilni učenjak Edison pravi, da je Zdravilna Delavina zagotovljena, da se bo redno delalo najmanj 7 let, ako se bodo tovarnarji in delavci strinjali. Zatorej se vam ni treba bati kupiti svojega doma. Imam nekaj jako lepih hiš na razpolago po jako nizkih cenah. M. F. INTIHAR, javni notar in zastopnik na sodnih, 15712 Waterloo Road. (70)

Bell East 2377 W. Cuy. Central 6678 R. — Pliš in Kisik. Uradne ure od 9-11, in od 1-5. Ponedeljek, četrtek in soboto zvečer od 6-8. Dr. F. L. KENNEDY, zobozdravnik. Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (23-46)

National Drug Store! Slovenska lekarna. vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

A. M. KOLAR, Slovenska gostilna. 3222 LAKESIDE AVE. Se priporoča Slovincem v obilne obiske. Točna postrežba. Vedno sveže pijače.

Naprodaj je konj, jako dober za vožnjo. Proda se tudi vsa oprava po nizki ceni. 1226 E. 55th St. (69)

FARMA! Naprodaj je 51 akrov velika farma, rodovitna zemlja. Kdor takoj kupi, dobi tudi cel pridelek, ker je na isti zemlji sedaj pšenica, krompir, ajda, turščica, seno in še veliko druge stvari. Cena je \$4500. Takoj plačate \$1500, drugo na 6% in imate 10 let časa, da odplačate. Več se poizve pri Jos. Zajec, 11378 E. 49th St. Cleveland, O. Central 6494 R. (71)

POZORI! Naznanjam Slovincem in Hrvatom, da sem pričel razvažati pivo v sodih in steklenicah, pripeljem ga na dom ali na katerikoli prostor. Priporočam se slavnim društvom in drugim, da ob priliki izleta na farme ali ob drugih zabavah kot krstije poroke, gotovo obrnejo na mene. Postreženi bodo jezo točno in zanesljivo. John Medic, 620r St. Clair ave. Cleveland O. (74)

Letne pritožbe. Kolera morbus, krčji, kolika, driska in vnetje odvajalnih organov potrebujejo hitre in uspešne medicine. Skrbne matere in pametne gospodinjice imajo vselej pri rokah "Severus Diarrhoea Remedy", da so pripravljene za vsak slučaj. Cena temu zdravilu je le 25c, in je silne vrednosti, kjer je treba hitre pomoči. Imejte steklenico vedno doma. Kupite je pri svojem lekarnarju, in če je on nima, pošljite naravnost k nam po njo. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Kdor hoče prav dobro kupiti, naj ga kupi od g. Hren, p. d. Jernkovke v Euclid, Ohio. Dve lepi sobi se oddajo v najem. 6304 St. Clair ave. (70)

Vaš doktor ve
Guenthers Sloven. Lekarna, Addison Rd. vogal St. Clair Ave.

AMERIŠKI DRŽAVLJAN. V našem uredništvu je izšla dolgo pričakovana knjiga: "Kako se postane državljan, ustava Zjed. držav, vprašanja in odgovori za prosilce ameriškega državljanstva." Ta knjiga je edino delo svoje vrste, in je bila odobrena od sodnije Zjed. držav. Cena knjigi 25c. Rojaki, sezite po njej, tudi oni, ki ste že državljan, ker marsikaj zanimivega dobiš v njej. Pošljamo tudi po pošti za isto ceno 25c s poštnino vred.

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK. Dr. A. A. Kalbfleisch, 6426 St. Clair Ave. Govori se slovensko in hrvaško. Točna postrežba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvaško. Uradne ure: Od 9:30 do 11:30 dop. Od 1:30 do 5:00 pop. Od 8:00 do 8:00 svečer. Telefon urada: East 408 J. Telefon stanovanja: Eddy 1856 M.

POŠILJATE DENAR V STARO DOMOVINO? Ne morete ga dobiti nazaj, če ga še tako nujno potrebujete danes ali jutri, in vi ne veste in jaz ne vem, če ga bode kdaj dobili ali nikoli, to pa je dobro veste, da ste morali teško delati za vaš denar. Zatorej vam jaz svetujem, da kupite hišo za vaš denar. Ako pa ne marate kupiti hišo, pa jaz uvedem vaš denar v varno posojilo vašemu rojaku, da si kupi hišo. Pogodbo naredimo za tri leta ali za pet, po šest procentov obresti na sto. Kakor se da to narediti, se lahko osebno dogovorimo predno oddaste denar, ne pa potem, ko je že vse prepozno. Zagotovim vam, da bodeš zadovoljni, ko vam razložim, kako je denar varno naložen, da ga ne morete nikdar zgubiti. JOS. ZAJEC, 1378 E. 49th St. Cleveland, O. (78)

FRANK BRICELJ, 6026 St. Clair Ave. Expressman. Prevažam pohišstvo in vsa kovrsta stviri. Postrežba točna in zanesljiva. Tel. Princeton 1982 L.

POKUPITE SI ANGLEŠČINI IN IŠČEPIJU POTOM DOPLAČANJA. V Clevelandu tudi s privatnim učiteljem. Denar, ki se žrtvuje za vašo izobrazbo, je najboljša naložba, in ne vemo ga ne kitarne vojna. Pišite za poljanila na SLOV. K. ŠOLA, 6119 St. Clair ave. (46) CLEVELAND, OHIO.

Lot se proda poceni. Meri 50x 200, in se nahaja v E. Metuchen, N. J. kjer zemlja v ceni neprestano raste. Lot je vreden \$400, in se proda za \$250, ker lastnik nujno potrebuje denarja. Lot je vreden dvojnega denarja. Poizve se v uredništvu. HAROLD E. EMERICH, Zavarovalnina posestva, bondi, Javni Notar. Urad 808 E. 152nd St. Uradne ure od 8. zjutraj do pol šestih popoldne. od pol osmih zvečer do 9. ure. Tel. Wood 85 L. Bell: Eddy 1086. Stanovanje: 16205 St. Clair ave. Tel. Wood 58, Bell: Eddy 3678 J

Išče se soba za poštenega fanta, če mogoče na front s posebnim vhodom. Kdor ima kaj, naj se oglasi v uredništvu. (69)

RICHMAN'S UNITED CLOTHES ALWAYS. Vrednost naših oblek se kaže v sijajnejši veljavi kot kdaj prej. Vse naše sukne- ne obleke so danes 15% več vred ne kot šest mesecev nazaj. Naše obleke bodejo vedno te fine kvalitete in po \$10.00. Mi priznamo, da je to težavno, toda raje trgujemo brez dobička, dočim vojna traja kot žrtvovati naše zaupanje, pridobljeno v toliko letih. Iz naše tovarne naravnost vam. THE RICHMAN BROS. CO. PROSPECT AVE. IN ONTARIO, CLEVELAND, O.

G. TRAVNIKAR & J. JARC, Slovenska javna notarja. Slav. slovenskemu občinstvu naznanjamo, da sta otvorila nov urad na 5600 St. Clair ulici, kjer bodeva izdelovala vsa v notarski posel spadajoča dela. Poleg tega pa bodeva kupovala in prodajala lote in hiše. Vsa dela, kakor prepis zemljišča ali hiše, vpis (mortgage), pogodbe, pooblastila za tukaj ali staro domovino, se izgotovijo v pisarni; za poštenu in solidno delo se jamči. Zavarujeva poslojpa vsake vrste proti ognju ali nesreči, kakor tudi hišno opravo, hleve, avtomobile in velika stekla v lizobah. Posredujeva za vsakega ki ima opraviti s sodnijo. — Priporočamo se slavnemu občinstvu in obljubljamo, da bodeva za vsakega storila, kar bo v najlnih močeh. 5600 ST. CLAIR AVE. Rea: G. Travnikar, 1357 East 55th St. Rea: Jos. Jarc, 1358 Marquette St.

Pravi starokrajaki brinjevec. Cena 6 steklenic \$6.50. Cena 12 steklenic \$13.00. Čista slivovka kuhana iz pravih češpelj. Cena 6 steklenic \$6.50. Cena 12 steklenic \$13.00. Imamo najfinejši tropinjevec in drožnik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75. Pristna rudeča ohioska vina. Galona 50, 55, 60 in 65c. Katavba in Delavare vino 80 in 85c gal. Vina posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25 gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sed brezplačni. Te cene so samo za na debelo. Naročilu naj se priloži denar in nastanci naslov. The Ohio Brandy Distilling Co. Prva slovenska družba za prodajo finih pijač. 6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

TEL. PRINCETON 1838 L. FRANK ČERNE SLOVENSKA TROVINA S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO. 6033 St. Clair Ave. Kadar želite kupiti dobro uro in drugo slatno, Columbia grafophone, plošče v vaš jezik, pošlino importirane slovenske plošče in stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi za mesecna odplačilo. Točno popraviljanje ur, slatnice in grafonov. Vsako blago je jamčeno.

Koža pokojnega "sultana" pred konzulom.

(Piše Ignac Rogočar)

Dragi gospod redaktor: Kakor sem rekel, tako tudi ostane, četudi bi ino zapregli, pa me ne potegne iz moje poštene bordenbasovske hiše... Mogoče bi me ino vlekla po štritu, toda moje besede ne bi mogle izveliči iz mene.

Kakor sem rekel, tako sem tudi napravil. Napisal sem pismo in odnesel sem je v pošt bakso, in ko sem ga v luknjo suval, sem rekel: gud baj, potuj pismo belo tja do New Yorka.

Ko sem vse to preskrbel, sem šel v barbersapo. Barber me je fino porezal, na lase pa mi je natresel dišeče vode, da ne bi dišal po bordenhausu, in da ne bi kaka mlada gospodična, ki bi poleg mene sedela na štrickari, morala prijeti za svoj fini, mali nosek in pogledati proč od mene.

Tako sem se jaz pofiksikal, in moja Rozalka je naredila iz malega Francka celega športa. Dala mu je moj kolar za vrat, in mu obesila rudeč velik nek-taj... Obležla mu je novo suk-njico, katero je naredila iz mojih starih hlač, ko sem se v Čikagi bil... Nožice mu je oprala tako mu jih je zrbala, da je mali revček kar gledal svoje noge, kot bi jih še nikdar ne bi videl. Zdele so se mu preveč bele... Pa kaj hočete, otrok je otrok.

In tako sfxisani smo se v bo-žjem imenu podali do konzula presvitlega... Moj Franček je nosil s seboj kožo pokojnega našega "sultana"... Jof, jof, gospod redaktor, kako je siromatek miho gledal to belo ko-žo... Oči so se mu obračale na solze... Neprestano je po-kojnega za rep vlekel, kakor bi ga hotel zbuditi, toda pokoj-ni pes je bil mrtev, in niti črnil ni. Toda nekda, ko je moj ranjki sultan še živel, te-daj moj dragi in velenični gos-pod redaktor, bi ga vi le malo pod trebuhom požgečkali, pa bi videli, kako bi zalajal moj sul-tan, da bi se ga ustrašili.

To je bil pes, kakoršnjega ni bilo daleč naokoli... Kako je imel on pošten gobec, tega se povedati ne morem. Res je, kakor vsak drug pes, je imel pasji gobec, toda on je vedel, da je na gobcu poštenje, in če bi mu kdo v gobec pljunil, bi ga raztrgal na kose... On ni tak kot so nekateri naši ljudje avstrijskega kalibra v Duluthu ali v New Yorku, ki si dajo pljuvati v usta, kolikor kdo ho-če... Zato se pa moj pokojni sultan ni nikdar hotel mešati v nobene fakinarije... En sam greh je enkrat naredil, namreč pri sosedovi kuzlički; toda o tem ne bom govoril... kajti o mrt-vih je najbolje dobro govoriti.

Mali Franček je vso pot glad-il pasjo kožo in jo kušval, dokler ga nisem udaril po zo-beh in mu rekel: Zastapaj s tem!... To ni fajn... To se ne sme. Pes je samo pes, in na glavo, ki ni krščena, se ga ne sme kušvati.

Toda, ata, zakaj pa vi nesete to kožo konzulu? vpraša Fran-ček.

Zato, da konzul naredi pravi-co, kajti ranjki sultan ni bil sitizen.

Kaj greste sedaj k onemu presvitlemu, ki vas je tedaj ven sunil, ko ste šli prosit pod-pore za slovenske bordenbos-ke?

Nehaj drago dete!

In medtem, po tem razgo-voru smo prišli do presvitlega gospoda konzula.

Došel sem v njegov fini rum, katerega kroja mi Slovenci iz starega kraja s svojimi štibri plačali... Predno sem kaj re-kel, sem pokazal konzulu one cajtunge iz New Yorka, na katerih se je naš sultan zagifal, potem sem mu dal pa one caj-tenge iz Špicburga, v katerih so presviti konzul sami pisali, da se bodo gospod konzul za one naše pse, ki niso sitizeni, pobrigali. Potem sem pa kožo pokojnega odložil na fini stol

v rumu. Presviti pa so vzeli kožo v roke in so rekli: Lepi cucek je bil to — škoda ga je, ker je krepp! Toda ko je presviti vi-del one cajtunge iz New Yorka, se je takoj za nos prijel. Ko se je malo oddahnil, je rekel: To ni tak velika čuda, her Rogočar. Od tacega cajtunga se lahko zagifala Vsaka po-štena pes... Sram za Sloven-ke kipat tak peper lajk dis... Mi bila nekda slovak, danes Mažar za biznis... in naenkrat je nehal, kot bi odrezal.

Dragi gospod redaktor, mi-sliš sem, da grem v nebo, toda naenkrat so prišli pravi gos-pod konzul, in ko so videli, kaj hočem, so me lepo prijeli za vrat in vrgli ven, mene, caj-tinge, Francka in kožo po-kojnega sultana...

Ko sem ven letel, sem šele spoznal, da imam opraviti s pravim konzulom, in prej sem govoril s kakim škricem presvitlega.

Tako, dragi gospod redak-tor, mene so zagnali ven, pra-vega Slovenca, bordenbosca in Kranjčana, in sicer tedaj, ko sem šel iskat tisto pravico, ka-tero so konzul obljubili, da se potegnejo za pse, ki niso siti-zen.

Pa naj bo! Vragal Sedaj imajo oni svojo pravico, poleg tega pa oni meni ne morejo nič, kajti jaz sem trd Kranjčan, ker sem sin onih slavnih Kranj-čanov, ki celo leto svojo grevi-to zemljo obdelujejo, mručijo se, in ko vse štibre in fronke plačajo — nimajo kaj jesti, pa morajo iti k čifutu in si posodi-ti koruze, da bi laglje čez zimo na peči čakali, in poleg tega smo mi Kranjčani vseeno eno-puntarsko seme, ker poleg vse-ga zla, mi kričimo: Doli Av-strija, Doli Mažarska, živjaja Slovenci... In kadar nam naj-slabše gre, kadar smo najbolj lačni, tedaj pa zapojemo: Još

Horvacka ni propala, dok mi živimo!... Pa bodete videli, gospod re-daktor, da tako ne bo dolgo, pa bodete brali, kako se bo naš kranjski Matic postavil na no-ge in bo svoje pravice iskal... Slabo bo šlo Franc Jožetu... Vprašal ga bo: Ali si ti slo-venski cesar?... Si... oraj! Toda slovensko ne znaš?... Sram te bodil!... In odkok je tvoja mati?... Iz Ljubljane?... Aa, a, iz Dunaja? Kakšen zlo-dej vas je pa potem na sloven-sko zemljo prinesel?... Kaj iščete pri nas... Je, je, se ko-žo bi z nas slekli, kaj ne?

Na to bo pa naš presviti in pregnadivi cesar Franc Jožef dal befel, da se Matica ustrelj, toda vsi Slovenci bodo vstali in rekli: Hočemo naše pravice! Hočemo slovenskega preziden-tal!... Matica ne bodo mogli ubiti, kajti če nas Slovence do danes niso mogli pobiti vsi Nemci, Mažari in Makaronarji, tedaj vam jaz, gospod redaktor bečam svoj lajf — da nas ne bodo niti Krupovi kanoni nas prave, trde Kranjce — ne mo-morejo pobiti.

In v tem imenu vas pozdrav-ljam udani

Ignac Rogočar, bordenbos.

Požar v Spodnji Šiški. 26. jul. ob pol 7. zjutraj je pričelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Janeza Širnika, po domače Trapan v Spodnji Šiški. V par minutah je bila vsa streha v ognju. V podstrežju je bilo mnogo sena in slame, vsled česar se je ogenj še hitreje raz-širil. Takoj je prihitala na pomoč požarna bramba iz Spod. Šiške, ki je s pomočjo vojakov in železničarjev kmalu lokalizirala ogenj. K sreči ni bilo ve-tra, sicer bi bile v nevarnosti tudi bližnje hiše, da celi del Spodnje šiške. Škoda je precejšnja. Kako je nastal ogenj, se ni dognano.

DRUŠTVENI OGLASI
"SLOVENIJAN"
Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v prostorih na 3044 St. Clair Avenue.
Preds. E. Špelko, 3504 St. Clair.
tajnik, F. Russ, 6104 St. Clair.
blag. A. Pijelk, 1758 E. 43 St.
Pojasnila dajejo predsednik in tajnik. Plačuje se \$1 na mesec.
Sprejema se osebe od 16—45 let.
Zdravniki, F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 30. dec. 15.

Dr. "GAVA" št. 57 S. P. Z.
Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v prostorih na 3044 St. Clair Avenue.
Preds. R. Cerkanek 1115 Norwood Rd. tajnik J. Polak, 6025 Glass Ave. blagajnik Anton Matlovič, 1095 E. 64 St. Društvo daje je \$3.00 bol. podpore na teden in \$500.00 usmrtnine. Rojake se vabi k obilnemu pristopu. 1. feb. 15.

ZALOŠTNE MATERE BOJZE
Slov. mlad. sam. podp. društvo
Zboruje tretjo nedeljo v mes. na 6131 St. Clair ave. ob 2. uri pop. Redne pevake vaje vsak terek ob 7.30 zveč. na 6131 St. Clair ave.
Preds. J. Sadar, 1113 Norwood R. tajnik, L. Merhar, 1291 E. 54St. blag. M. Glas, 6205 Glass Ave. Nač. F. H. Mrvar, 1361 E. 55 St. Natankna pojasnila daje pred-sednik in tajnik. (8-15)

MACCAEES OF THE WORLD
No. 1288.
Zboruje vsako drugo in četrto nedeljo v J. Grdinovi dvorani ob 8. uri popoldne.
Predsednik, Jos. Babnik 1387 E. 60th St. blagajnik in l. tajnik J. E. E. Reberšak, 14903 Sylvia ave. Collinwood, pomožni tajnik A. Gačnik, 1365 E. 39th St. Zdravn. n. O. H. Boulee, E. 55th St. Zdr. or Whitler ave. Bolniki naj se sglasijo pri pomožnem tajniku A. Gačnik, 1365 E. 39th Street.

SV. JOZEFA
Sam. K. K. Podp. društvo
Zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 15—25 let. — presta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojake se vabi-jo k obilnemu pristopu.
Preds. F. Koren, 1882 E. 41 St. l. tajnik, J. Kozmerli, 455 E. 153 St. H. taj. J. Stamef, 6127 St. Clair. blag. John Germ, 1089 E. 64 St. Zastopnik za zapadno stran Georg Kofalt, 2935 W. 105 St. Zastopnik za Newburg John Lekan, 2514 E. 30 St.

BRGA MARIJE (stare)
Sam. besno podp. društvo
Zboruje drugo četrtletje v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani.
Predsednica Frances Lausche, 6121 St. Clair ave. tajnica Helle-na Malli, 1101 E. 63 St. H. tajnik na Franciška Stupica, blagajnik-carka Ana Kramar, 1101 E. 62 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. Sprejemajo se senake in dekleta od 16—46 (1.mar.19)

EDINOST
St. Nar. Pevsko Pod. S. društvo.
Zboruje drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. na 3044 St. Clair ave. Pevske vaje vsak terek in čet-tek zveč. na 6025 St. Clair ave. Sprejema rojake od 16—40. leta.
Preds. P. Kogol, 3904 St. Clair. tajnik, J. Jadrnik, 1426 E. 40 St. blag. A. Završček, 3323 St. Clair. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. (29-3-15)

SLOVEN. NAR. ČITALNICA
Zboruje zadnje četrtletje v mesecu v čitalniških prostorih na 6029 Glass Ave. — Knjige se izposlo-juje ob nedeljah od 9—11 dop. in v četrtkih zveč. od 148—9 ure.
Preds. A. Peterlin, 1134 E. 63 St. tajnik, A. Milavec 6202 St. Clair blag. Iv. Cebular, 1229 E. 60 St. Pojasnila se dajejo ob uradnih urah v čitalnici (1. jan. 15).
Slov. podporno društvo
"DOBILUENCEV"
Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9. dopoldne v J. Grdinovi dvo-rani. Društvo plačuje \$3.00 te-denske bolniške podpore.
Pojasnila dajejo uradniki.
Pred. J. Jaro, 1253 Marquette St. tajnik, J. Travnkar, 1371 E. 61 St. blag. M. Setnikar 6305 Glass ar. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. (1. jan. 16).

"BRGA JEZUSA"
Zboruje drugo nedeljo v mesecu ob 1. pop. v Knausovi dvorani. Sprejema glane od 16—45 leta. Bolniška podpora je \$5 na teden \$300 smrtnine za \$1.00 na mes. Preds. J. Pekolj 6011 Bonna ave. l. taj. M. Oblak, 1233 E. 60 St. blag. A. Spran 6315 Glass ave. Zdravniki J. M. Seliskar, 6127 St. Clair avenue. (12-15)

SLOVENSKI SOKOL
Zboruje vsako tretjo sredo v mes. na 6131 St. Clair ave. ob 8. zveč. Star. Fr. Kogol, 3904 St. Clair. blag. J. Pekolj, 1137 E. 61st St. taj. F. Hudovernik, 1063 E. 62 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 30. dec. 15.

"VRH PLANIN"
Sam. pevake in podp. društvo.
Zboruje prvo nedeljo v mesecu v Dan Stanliški dvorani, vogal je Calcutta avenue in E. 160th St. Preds. F. Ordadolnik, 440 E. 153 St. blagajnik Anton Ogrinc, 440 E. 153 St. tajnik M. F. Iutihar 15712 Waterloo Rd. Tel. Wood 187 R. (4-15)

Sam. pod. dr. "Zuzembek."
Pred. Roman Maver, 4220 Super-rior ave. tajnik John Roje, 4220 Superior ave. Blagaj. Frank Ma-rešič, 4331 Superior ave. Zdrav. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. Zboruje zadnje nedeljo v mese-cu ob 2. uri popoldne, na 3044 St. Clair ave.
Društvo daje \$7.00 na teden bolniške podpore in \$150.usmr-tnine, plačuje se \$1.00 na mesec march 16.
SV. JANEZA KRST. 37 JSKJ.
Zboruje tretjo nedeljo v mesecu v J. Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave. ob 1. uri popoldne.
Preds. L. J. Pirc, 6119 St. Clair tajnik I. Avsec 5427 Homer av. blag. A. Zakrajšek, zastopnik F. Millawitz 1031 E. 61 St. zdravn. n. J. M. Seliskar, 6127 St. Clair avenue. (apr. 15)

IMENIK DRUŠTVENIH URADNI-
KOV S. D. Z.
"Slovensce" Cleveland, O.
Predsednik A. Ostir, 1158 E. 61 St. tajnik, Jos. Zokral, 5408 St. Clair Ave. Blagaj. Fr. Ozarjak, 1068 E. 68th St. Zdravniki J. M. Seliskar 6127 St. Clair Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdinovi dvo-rani, 6025 St. Clair Ave.
St. 2 "Svobodnoimelne Slovenke" Cleveland, Ohio.
Preds. A. Kalan, 6101 St. Clair ave. Tajnik, Josip Rasinger 1118 E. 63 St. Blag. Fanny Blanc, 1164 E. 58th St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi četrtletje v mesecu ob 8. uri zveč. v J. Birkovi dvorani na 6006 St. Clair ave.
St. 3. "Slovan" Cleveland, O.
Preds. J. Schlesinger 1177 E. 60 St. Tajnik Jos. Škucelj, 1145 E. 61st St. Blag. Rud. Fordan, 5303 Prosser ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje vsako četrtletje v mesecu ob 8. uri popoldne v J. Birkovi dvorani na 6006 St. Clair Ave.
St. 4. Sv. Ana" Cleveland, O.
Preds. Iv. Gorank, 1075 E. 61 St. Tajnica, Gen. Supan 4423 Stannard-av Blag. Teres. Ogrinc, 6124 Glass ave. Zdravniki J. M. Seliskar 6127 St. Clair Zboruje drugo sredo v mesecu ob 8. uri zveč. v John Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave.
St. 5. "Napredni Slovenci" Cleveland, Ohio.
Preds. Fr. Lembe, 1159 E. 58 St. Taj. Frank Welas, 6926 Hecker ave. Blagaj. Jos. Prime, 5714 Bonna ave. Zdravniki J. Neuberger 6428 St. Clair Zboruje drugo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v L. Schwabovi dvorani na 6131 St. Clair ave.
St. 6. "Slovenski Dom" Nottingham.
Preds. L. Rehar, R.F.D.1 Euclid O. Tajnik F. Lopatič 15706 Waterloo Rd Blagaj. John Fabec, 766 E. 300 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. pri br. John Fabec.
St. 7. "Novi Dom" Cleveland, O.
Preds. Jac. Fortuna, 1204 E. 167 St. Tajnik L. Šatran, 4803 St. Clair Ave. Blagaj. J. Berkopce, 1090 E. 66 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v J. Birkovi dvorani.
St. 8. "Kras" Collinwood, O.
Predsednik J. Demšar, 1177 E. 60 St. Tajnik, Ig. Medved, 705 E. 160 St. Blagaj. L. Trček, 15617 Holmes ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dopoldne v cerkveni dvorani na Holmes ave.
St. 9. "Glas Clevelandskih Delavcev" Cleveland, Ohio.
Preds. J. Menart, 14903 Sylvia ave. Tajnik, šef. Pirnat, 1089 E. 66 St. Blag. M. Žilindra, 6123 St. Clair ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje tretjo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v Schwabovi dvorani, na 6131 St. Clair ave.
St. 10. "Mir" Newburg, O.
Preds. Ig. Baznik, 8117 Aetna Rd. Taj. Frank Stavec, 3727 E. 77th St. Blagaj. Tom. Mrvar, 3559 E. 82 St. Zdravniki F. Kuta, 7326 Broadway. Zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v Smarekjarjevi dvorani.
St. 11. "Danica" Cleveland, O.
Pred; Agnes Založkar, 899 Addison Rd. Taj; Ivana Jeršan, 987 E. 76th St. Blag; Ana Blatnik, 6304 St. Clair ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi terek v mesecu ob 8. zveč. v John Grdinovi dvorani.
St. 12. "Ribnica" Cleveland, O.
Preds. Fr. Virant, 969 Addison Rd. Tajnik Ig. Pečar, 6028 St. Clair ave. Blagaj. Nioč Vidmar, 1145 E. 60th St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi četrtletje v mesecu ob 3. uri zveč. v John Grdinovi dvorani.
St. 13. "Dobrodelne Slovenke" Nottingham, Ohio.
Preds. Iv. Koprivec, P.O. Euclid, O. Taj. M. Drugovich, 15908 Keewanee Blagaj. Ang. Ivančić, 1280 E. 168 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje zadnje nedeljo v mesecu ob 2.30 pop. pri Josip Drugovich.
St. 14. "Clevelandski Slovenci" Cleveland, Ohio.
Preds. Fr. Laurič, 6011 Glass ave. Tajnik John Kern, 1163 E. 60th St. Blagaj. Fr. Jerina, 6120 St. Clair ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v J. Grdinovi dvorani.
St. 16. "A. M. Blomsek" Cleveland, Ohio.
Preds. Jos. Meglič, 1397 E. 51st St. Taj. Leopold Kušan, 1221 E. 61st St. Blagaj. Fr. Žnidarič, 5710 Bonna ave. Zdravniki J. M. Seliskar 6127 St. Clair Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šol. dvorani sv. Vida.
St. 17. "Franc Prášeren" Cleveland, Ohio.
Preds. A. M. Kolar, 3223 Lakeidee Tajnik Jos. Stampfel, 6129 St. Clair Blagaj. A. Anlovar, 6111 St. Clair av. Zdravniki J. M. Seliskar 6127 St. Clair Zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 8. uri zveč. v John Grdinovi dvorani
St. 18. "Sv. Ciril in Metod" Cleveland, O.
Pred. Jos. Zakrajšek, 6216 St. Clair Tajnik John Widovec, 3163 E. 61 St. Blagaj. Ant. Bašca, 1916 E. 61st St. Zdravniki J. M. Seliskar, 6127 St. Clair Zboruje vsako drugo nedeljo v mese-cu ob 2. pop. v šol. dvorani sv. Vida.

Zgorenja slika predstavlja našega glavnega potovalnega zastopnika,
Mr. Anton Šabec-a,
ki se je podal na potovanje po zapadnih državah. Obiskal bo rojake po Californiji, Oregon, Washington, Idaho, Montana, Utah, Wyoming, Arizona, New Mexico ter rojake po ostalih zapadnih državah. On je polno pooblaščen nabirati naročnino, tiskovine in oglaševati na naš list. Upravičen je postavljanje nove zastopnike in pregledati poslovanje starih zastopnikov. Prosimo vse Slovence, da ga povsod prijazno in po bratsko sprejmejo.

"Clevelandska Amerika."

IMENIK DRUŠTVENIH URADNI-
KOV S. D. Z.
"Slovensce" Cleveland, O.
Preds. J. Schlesinger 1177 E. 60 St. Tajnik Jos. Škucelj, 1145 E. 61st St. Blag. Rud. Fordan, 5303 Prosser ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje vsako četrtletje v mesecu ob 8. uri popoldne v J. Birkovi dvorani na 6006 St. Clair Ave.
St. 4. Sv. Ana" Cleveland, O.
Preds. Iv. Gorank, 1075 E. 61 St. Tajnica, Gen. Supan 4423 Stannard-av Blag. Teres. Ogrinc, 6124 Glass ave. Zdravniki J. M. Seliskar 6127 St. Clair Zboruje drugo sredo v mesecu ob 8. uri zveč. v John Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave.
St. 5. "Napredni Slovenci" Cleveland, Ohio.
Preds. Fr. Lembe, 1159 E. 58 St. Taj. Frank Welas, 6926 Hecker ave. Blagaj. Jos. Prime, 5714 Bonna ave. Zdravniki J. Neuberger 6428 St. Clair Zboruje drugo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v L. Schwabovi dvorani na 6131 St. Clair ave.
St. 6. "Slovenski Dom" Nottingham.
Preds. L. Rehar, R.F.D.1 Euclid O. Tajnik F. Lopatič 15706 Waterloo Rd Blagaj. John Fabec, 766 E. 300 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. pri br. John Fabec.
St. 7. "Novi Dom" Cleveland, O.
Preds. Jac. Fortuna, 1204 E. 167 St. Tajnik L. Šatran, 4803 St. Clair Ave. Blagaj. J. Berkopce, 1090 E. 66 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v J. Birkovi dvorani.
St. 8. "Kras" Collinwood, O.
Predsednik J. Demšar, 1177 E. 60 St. Tajnik, Ig. Medved, 705 E. 160 St. Blagaj. L. Trček, 15617 Holmes ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 dopoldne v cerkveni dvorani na Holmes ave.
St. 9. "Glas Clevelandskih Delavcev" Cleveland, Ohio.
Preds. J. Menart, 14903 Sylvia ave. Tajnik, šef. Pirnat, 1089 E. 66 St. Blag. M. Žilindra, 6123 St. Clair ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje tretjo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v Schwabovi dvorani, na 6131 St. Clair ave.
St. 10. "Mir" Newburg, O.
Preds. Ig. Baznik, 8117 Aetna Rd. Taj. Frank Stavec, 3727 E. 77th St. Blagaj. Tom. Mrvar, 3559 E. 82 St. Zdravniki F. Kuta, 7326 Broadway. Zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v Smarekjarjevi dvorani.
St. 11. "Danica" Cleveland, O.
Pred; Agnes Založkar, 899 Addison Rd. Taj; Ivana Jeršan, 987 E. 76th St. Blag; Ana Blatnik, 6304 St. Clair ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi terek v mesecu ob 8. zveč. v John Grdinovi dvorani.
St. 12. "Ribnica" Cleveland, O.
Preds. Fr. Virant, 969 Addison Rd. Tajnik Ig. Pečar, 6028 St. Clair ave. Blagaj. Nioč Vidmar, 1145 E. 60th St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje drugi četrtletje v mesecu ob 3. uri zveč. v John Grdinovi dvorani.
St. 13. "Dobrodelne Slovenke" Nottingham, Ohio.
Preds. Iv. Koprivec, P.O. Euclid, O. Taj. M. Drugovich, 15908 Keewanee Blagaj. Ang. Ivančić, 1280 E. 168 St. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje zadnje nedeljo v mesecu ob 2.30 pop. pri Josip Drugovich.
St. 14. "Clevelandski Slovenci" Cleveland, Ohio.
Preds. Fr. Laurič, 6011 Glass ave. Tajnik John Kern, 1163 E. 60th St. Blagaj. Fr. Jerina, 6120 St. Clair ave. Zdravniki F. J. Kern, 6202 St. Clair. Zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v J. Grdinovi dvorani.
St. 16. "A. M. Blomsek" Cleveland, Ohio.
Preds. Jos. Meglič, 1397 E. 51st St. Taj. Leopold Kušan, 1221 E. 61st St. Blagaj. Fr. Žnidarič, 5710 Bonna ave. Zdravniki J. M. Seliskar 6127 St. Clair Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šol. dvorani sv. Vida.
St. 17. "Franc Prášeren" Cleveland, Ohio.
Preds. A. M. Kolar, 3223 Lakeidee Tajnik Jos. Stampfel, 6129 St. Clair Blagaj. A. Anlovar, 6111 St. Clair av. Zdravniki J. M. Seliskar 6127 St. Clair Zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 8. uri zveč. v John Grdinovi dvorani
St. 18. "Sv. Ciril in Metod" Cleveland, O.
Pred. Jos. Zakrajšek, 6216 St. Clair Tajnik John Widovec, 3163 E. 61 St. Blagaj. Ant. Bašca, 1916 E. 61st St. Zdravniki J. M. Seliskar, 6127 St. Clair Zboruje vsako drugo nedeljo v mese-cu ob 2. pop. v šol. dvorani sv. Vida.

IMENIK PODBUJNIC SLOV. LJUB. PARRELL, PA. št. 1.
Pred. J. Matok, Box 770 Farrell, Pa. Taj. A. Valentincic, B. 14 Farrell, Pa. Blag. A. Zug, Box 966, Farrell, Pa.
Moon Run, Pa. št. 2.
Preds. Marko Rupnik, Moon Run, Pa. Taj. John Sever, B. 74 Moon Run, Pa.
Duluth, Minn. št. 3.
Preds. K. Rehek, 1 So. Fifth ave. W. Tajnik John Jerina, Duluth, Minn. Blagajnik, Mike Špehar, Duluth, Minn.
Cleveland, Ohio, št. 4.
Preds. L. J. Pirc, 6119 St. Clair ave. Taj. Ed. Kalish, 6119 St. Clair ave. Blag. J. Brekvar, 3524 St. Clair ave.
Rock Springs, Wyo. št. 5.
Preds. Frank Puts, 440 — 7th St. Tajnik, Math Batich, Box 427 Blagajnik Frank Gosar, Box 736
Depue, Ill. št. 6.
Blag. Dan. Badovinac, Depue, Ill.
Trestle, Pa. št. 7.
Pred. I. Demšar, Unversal, Pa. B. 12. Taj. Luka Knafeč, Unity St. Pa. Blagaj. R. F. D. 1, Box 100-Blagaj. Anton Erzan, Unity Sta., Pa. R. F. D. Box 109 B.
Johnston City, Ill. št. 8.
Preds. Ljv. Hrašar, Johnston City, Ill. Taj. J. Uchvar, Box 487, Johnston City. Blagajnik, Fr. Grahek, Johnston City.
Burdine, Pa. št. 9.
Predsednik John Demšar, Box 237 Taj. John Krek Box 205 Burdine, Pa. Blag. John Kršinič, Box 133.
Oglesby, Ill. št. 10.
Preds. John Malin, Box 114. Tajnik Jos. Meglic, Box 99. Blagajnik, Frank Jerin, Box 478
Shaboyan, Wis. št. 11.
Preds. Frank Novak, 616 No. 9th St. Tajn. Mart. Jelenc, 523 Penna avenue. Blag. Iv. Beninger, 616 Jefferson ave.
Greensburg, Pa. št. 12.
Preds. V. Falčić, Haydenville Box 139. Taj. F. Novak, Greensburg, Pa. B. 655 Blag. Tom. Šifler, Greensburg, Pa. R. F. D. Box 11.
Waukegan, Ill. št. 14.
Preds. M. Jerob, 416 So. Sheridan ave. Taj. Ant. Celarec, 706 Markant St. Blag. Fr. Barle, 1424 Mc Allister ave.
Black Diamond, Wash. št. 15.
Preds. Rudolf Jasbec, Box 781 Tajnik G. J. Forenata, Box 701 Blagajnik, Jac. Rembe, Box 793.
Pittsburg, Pa. št. 16.
Preds. Frank Mohar, Pittsburg, Pa. Taj. Jos. Krotce, 5123 Dresden Alley. Blagajnik Fr. Horvat, Pittsburg, Pa.
Indianapolis, Ind. št. 17.
Preds. Jos. Pufinar, 756 Warman ave. Taj. Ant. Mravljn, 737 Warman ave. Blag. Nik. Stonich, 739 Warman ave.
Lloydell, Pa. št. 18.
Preds. John Peternel, Box 21. Tajnik, And. Malovich, Box 1. Blagajnik, John Herič, Box 21.
Youngstown, Ohio, št. 19.
Preds. Ant. Kikič, 1116 Franklin ave. Tajnik John Čopič, 532 Tyndale ave. Blag. Frank Turšič, 532 Tyndale ave.
Lorain, Ohio, št. 20.
Preds. Frank Altman, 1857 E. 31st St. Taj. John Kurniš, 1735 E. 33rd St. Blag. Anton Ule, 1755 E. 33rd St.
Ralphton, Pa. št. 21.
Preds. Geo. Kristel, Box 186 Tajnik, Pavel Lesnik, Box 222. Blagajnik Frank Bižjak, Box 118.
La Salle, Ill. št. 22.
Preds. J. Novak, 296 Creve Cour St. Tajnik, John Jerich, 1026 Main St. Blagajnik, M. Komp, 1026 Main St.
New York, N. Y. št. 23.
Preds. Fr. Bakar, 83 Cortlandt St. Tajnik, Al. Škulj, 83 Cortlandt St. Blagaj. John Terček, 83 Cortlandt St.
Imperial, Pa. št. 24.
Preds. Alois Trunovec Box 213 Tanj. Frank Magajna, Box 1 Tyre, Pa. Blag. Jos. Šoštarč, Box 94, Imperial.
Middleton, W. Va. št. 25.
Anton Šinčić, Box 143.
Fort Washington, Wis. št. 26.
Predsednik John Žagar, Taj. Fr. Uričič, Belgium, Wis. Blagajnik, St. Plesec
Ely, Minn. št. 27.
Preds. John Teran, Ely, Minn. Blagajnik G. L. Brozich, Ely, Minn.
Little Falls, N. Y. št. 28.
Pred. Fr. Bošnar, 19 Seelig St. Tajnik, Ig. Štrštar, 12 Seelig St. Blagajnik, Geo. Volje, 1 Danube Lane.
West Newton, Pa. št. 29.
Pueblo, Colo. št. 30.
D. P. Predovich, 2042½ Evans ave.
Bradley, Ill. št. 31.
Preds. Frank Drasler Tajnik Ant. Prijatelj, Box 42. Blagajnik Jos. Kenig, Box 293.
Winlock, Pa. št. 32.
Preds. Lov. Trobec Tajnik Anton Botler, Box 212. Blagajnik, Anton Šturm, Box 89.
Middlebranch, Ohio, št. 33.
Preds. Frank Goranc Box A. Tajnik, Karel Lapajna, Box F. Blagajnik, Ivan Štopar, Box A.
Chicago, Ill. št. 34.
Preds. L. F. Truger, 2740 Clifton Park Tajnik, Rud. Škals, 1719 E. 55th St. Blag. Ivan. Kuchar, 1941 Orchard St.
San Francisco, Cal. št. 35.
Preds. John Starha, 3000 19 St. Tajnik, J. Rus, 725 Rhode Island St. Blagajnik, Jac. Laushin, 2110 19th St.
Midway, Pa. št. 35.
John Sirc, Box 251 Midway, Pa.
Oregon City, Oreg. št. 37.
Preds. Jos. Mrak, Box 97. Tajnik, L. Zorša, Box 50. Blagaj. Jos. Mialej, 1404. Jackson St.
Isselin, Pa. št. 38.
Predsednik, John Šušter. Tajnik, John Mihalič, Box 12. Blagajnik, Jacob Grilina.
Vird

Jugoslavlani v Avstriji in vojna.

(J. Banjanin.)

Isti dan, ko je Avstrija napovedala vojno Srbiji, še je vršilo v Zagrebu zborovanje raznih vladnih uradnikov višjega kalibra ter mnogih avstrijskih generalov. Posvetovali so se o vojni s Srbijo, in generali so ugibali, če hočejo poslati jugoslovanske polke v vojno proti Srbiji. Neki general je izjavil mnenje s sledečimi besedami: "Naj se psi med seboj pokoljejo!"

In ta nesramna psovka avstrijskega generala napram našim bratom je zmagala. In ta psovka odgovarja popolnoma duhu in tradiciji avstrijske politike.

V prve vrste avstrijske armade, ki je korakala proti Srbom, so postavili jugoslovanske polke. In ko so začeli prihajati iz Bosne neštevilni vlaki ranjencev, ko so pokopali na tisoče in tisoče mrtvecev, ko je srbska armada strahovito porazila avstrijsko, tedaj so avstrijski generali v resnici menili, da se psi koljejo medseboj, kajti avstrijskemu generalu slovanski vojak ni družega kot navaden pes. Mnogo ljudi je tedaj pričelo misliti, da namerava Avstrija v tej vojni iztrebiti Jugoslovane na tej in na drugi strani. Ta vera se je pri ljudeh še bolj utrdila, ko je Avstrija naznanila, da se bo usoda Srbije odločila na severnem bojišču, pa kljub temu je Avstrija nemilosrdno še naprej napadala Srbe in davila svoje jugoslovanske vojake, dasi so avstrijski generali že prve dneve sprevideli, da proti Srbiji ne opravijo nič. Avstrijske čete so šle v boj in so se hrabro borile. To se je z licemernim obrazom priznavalo v Avstriji, in o tem se je govorilo tudi v Srbiji. In v tem leži največja tragika za vse Jugoslovane, posebno pa za Srbe.

Mnogo je elementov, ki so odločili, da drugače biti ne more. Toda velika napaka bi bila, če bi mislili, da je avstrijske Jugoslovane vodila v vojno kaka naržnja proti Srbom, in da se obdolži ves jugoslovanski narod za to, kar so naredili posamezni sinovi naroda v vojni.

Prejsem je treba vedeti, kakšna država je Avstro-Ogrska. Niti v Turčiji, gnjili, nekulturni in suženjski državi, niso bili mogoče večji punti kot so se vršili po Avstriji. Toda vsak tak ljudski pokret je bil takoj zadušeni. Avstrija je moderna država, ima mnogo telefonov, brzozjavov in železnice, in zato je lahko vedno pripravljena, da s krvjo počači vsak narod, ki se hoče dvigniti. Poleg tega pa ima Avstrija do vršen administrativen in policijski aparat, ki fungira z največjo točnostjo. Ta sistem je učvrstil državo, a pri tem so narodi propadli, kajti za nje se je le toliko naredilo, kolikor je pač to peslo državi koristi.

V nobeni drugi državi ni državni pojem tako daleč od narodnega pojma, kakor ravno v Avstro-Ogrski. Nikjer se ta dva pojma popolnoma ne pokrivata. Avstrija fakično ni nič drugega kot država obstoječa iz dinastije, kateri služijo razni organi. Narodi v Avstriji so samo objekt avstrijske oblasti. Avstrija je od nekada razumela, da med vsakim narodom pridobi neka elementov, ki se dajo podkupiti in tako služijo dinastičnim nakanam v škodo narodov. Širokim in priprostim ljudskim masam pa se je večpilo prepričanje, da je država nekaka višja sila, ki stoji nad njimi, in kateri se je treba slepo pokoravati. V taki državi nikakor ni mogoče kak svobodni pokret, ki bi popolnoma izvršil svoj namen.

Najboljšo oporo ima dinastija v svoji armadi. Organizacija avstrijske armade kaže celemu svetu, da se pri avstrijski armadi skušajo sinovi raznih narodov odtujiti svojemu narodu. Armada v Avstro-Ogrski ni priljubljena. Ljudje jo sovražijo. Da ne pride do izbruhov, pa mora avstrijski vojni minister

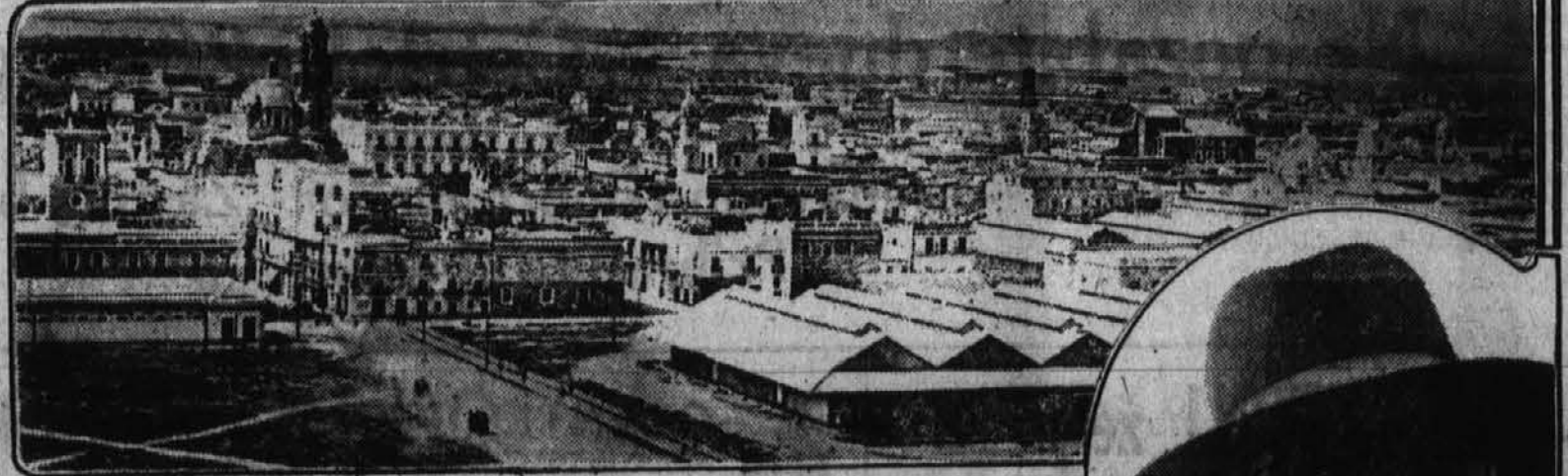
Od marca meseca že naskakujejo Angleži in Francozi turške forte v Dardanelah, in kljub skrajno obupni obrambi Turkov, so dosegli že precej uspehov. Dolenji konec polotoka Galipolis je v Angleških rokah in pred 14. dnevi so Angleži izkrcali 75.000 mož v zalivu Saros. V Londonu in Parizu imajo upanje, da padejo Dardanele na vsak način. Vrše se pogajanja med balkanskimi državami, da primejo Turka direktno pred Carigradom in ga prepode zavedno iz Evrope.

CAPTURED TURKISH FORT NO. 1. AT CAPE HELLES DARDANELLES

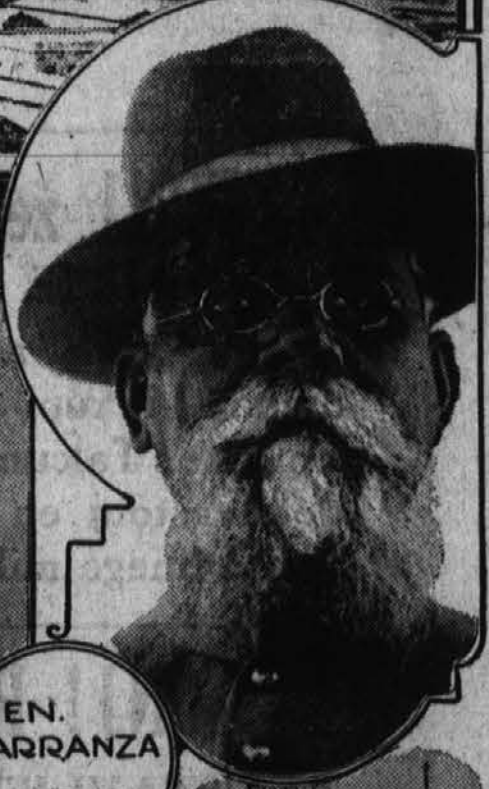
FRENCH BATTERY IN ACTION AT SEDDUL BAHR, DARDANELLES.

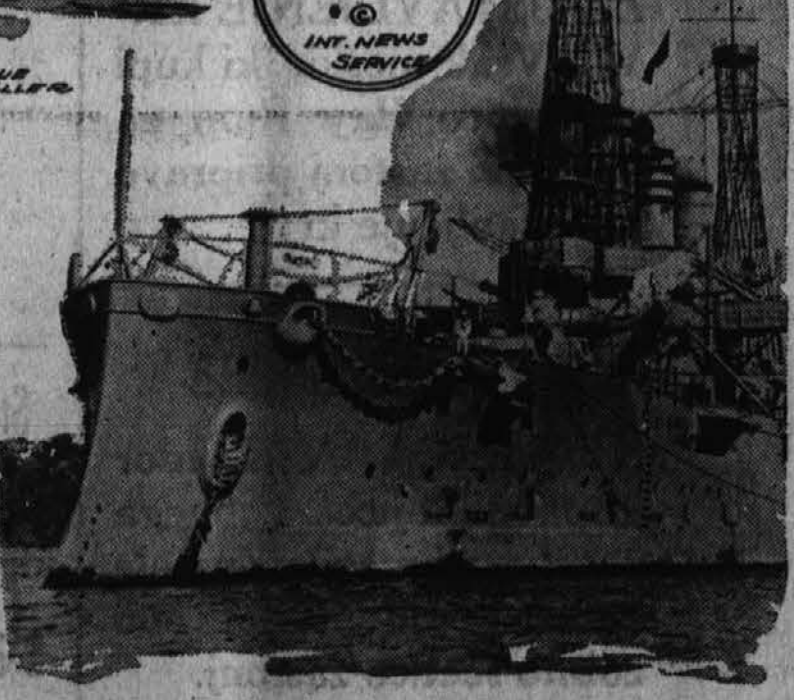
VERA CRUZ

LOUISIANA

GEN. CARRANZA

THE NEW HAMPSHIRE

Poleg sitnosti v Evropi ima predsednik Wilson mnogo opravila s svojimi nemirnimi sosedi Meksikanci. Odkar je odstopil v Meksiko predsednik Diaz, republika še ni imela miru. Trije bandite se poganjajo za prvenstvo v Meksiku. Carranza, Villa in Zapata. Zjed. države so poslale že nešteto prošenj in svaril, naj se narod pomiri, pa brez uspeha. Pretekli teden je že grozilo kot bi čete Zjed. držav ukorakale v Meksiko radi neprestanih nemirov na meji. Kakih 15 ameriških vojakov je bilo že ustreljenih od meksikanskih marderjev. Na sliki vidimo zgorej pristanišče Vera Cruz, katero mesto so ameriški vojaki že enkrat zasedli. V kotu je slika generala Carranze, spodaj pa dve bojni ladiji Zjed. držav "Louisiana" in "New Hampshire", katere je predsednik poslal v meksikanske vode za vsak slučaj.

rabit mnogo politike. Tako n. pr. neprestano menjavajo garnizije, mešajo vojake enega naroda z drugim, slovanski častniki služijo pri nemških polkih, vlada gleda, da pride vojaštvo kolikor malo v dotiko z narodom, vse to ima namen, da se iz armade izbije vsak uporni duh. Kosarna in uniforma je nov sveč za avstrijskega vojaka, ki je popolnoma odtrgan od svojih domačih, in tu se vojaki na tiranski način pripravljajo za službo dinastiji.

Taka je Avstro-Ogrska v mirni dobi. V vojnem času pa je razvila vse svoje posebnosti do skrajne meje. Najprvo je zaprla svoje najboljše državljane po pečah, v vladno službo je

Avstrija ob napovedi vojne. In v taki državi, v takih razmerah je bila mobilizirana armada, ki je nastopila proti Srbiji. V to vojno so poegnili tudi Jugoslovane, da se borijo sami proti sebi — proti svojim bratom, ali da recemo z besedami slavnega avstrijskega generala: Naj se psi pokoljejo med seboj! Avstrija je silno bombastično naznanila širnemu svetu, kako velikanski uspeh je imela mobilizacija, kako je vse navdušeno hitelo na cesarjev poziv pod orožje. Toda po večjih mestih so se kljub temu oglasili nasprotni glasovi, in tudi po naših vaseh se je oglasil jok naših žen, sester in starih. Pa to ni vse. Navdu-

sz Londona in Pariza se poroča, da se je že sklenila nova balkanska zveza, ki bi postavila en milijon mož na bojno polje proti Turkom. Bulgarija se sicer še obotavlja, pa je jako teško, če bi se konečno priklonila Nemcem. Sedaj ko so tudi Italijani napovedali vojno Turkom jim bodejo sledili najbrž tudi Rumunci.

Na sliki vidimo zgorej razbit turški fort Cape Helles, katerega so Angleži osvojili. Spodnja slika pa kaže francosko baterijo v akciji pri fortu Seddul Bahr, kako obstreljuje turške pozicije.

Avstriji so na zemljišču kjer prebivajo avstrijski Srbi, postopale kot s sovražnikovo deželo. In s satansko politiko je Avstrija uporabila spor med Hrvatimi in Srbi. Hrvate je nahujskala nad Srbe, Srbe je vlada porazdelila med hrvatske polke, in tu so Hrvatje pazili na Srbe, brat na brata. Ime Franc Ferdinanda so avstrijski šimeljni okrasili s čudovitimi legendami, naredili so ga za največjega svetnika in mučenika, ki je padel kot žrtev domovine od roke Srba. Hrvatom so pripovedovali, da je Franc Ferdinand hotel osvoboditi Hrvatsko, narediti iz Hrvatske svobodno državo, pa je prišel Srb in ga ubil. V istem času pa je avstrijska kamarila Mažarom pridigala, kako je Franc Ferdinand ljubil Mažare, kako je hotel Hrvatsko in Slavonijo popolnoma priklopiti Ogrski, tako da bi mažarski jezik bil edini uradni jezik v Zagrebu. Vsem tem krvosramnim spletkam dunajskih puhloglavcev pa so se pridružili klerikalci, ta najbolj nizkotna pasma med narodno politiko, in s pomočjo klerikalcev in vlade so se vrgli fajmoštri in kaplani nad nevedno ljudstvo in kazali Franc Ferdinandu kot svetnika, ki sedi takoj zraven Boga v nebesih in prosi svoje narode, da maščujejo njegovo smrt, da pobijejo in iztrebijo iz zemlje "ušvi srbski narod".

Slovenski klerikalci so lagali Slovincem, da je Franc Ferdinand hotel narediti Slovence svobodne, Hrvatom so popje lagali, da je Franc Ferdinand njih narodni rešitelj, Mažarom pa se je govorilo, da bi Franc Ferdinand prodal Hrvate Mažarom. Hrvatom in Slovincem se je govorilo, da je Srbija sovražnica Hrvatske in Slovenije, a ne monarhije, samo da so nevedno ljudstvo bolj naščevali, da je s tem večjim veseljem storilo največji greh na svetu — da so ubijali v fanatizmu za lopova prve vrste — bratje brata!

Na ta način vidite dosevno razpoloženje Slovencev in Hrvatov, ki so šli v boj proti Srbom. Poleg tega pa moramo pomniti še na to: Avstrija s pomočjo Mažarije je delala na vse kriplje celih zadnjih 30 let, da zaseje čimveč sovraštva med Hrvatimi, Slovinci in Srbi. Nobeno sredstvo ni bilo Avstriji preblatno, nobena svota denarja prevelika, noben zločin prekrvav, da ga ne bi poskušila in netila sovraštvo v bratskih srcih. Kdor je le mislil na združenje Jugoslovanov, ta je šel v ječo in se nikdar vrnil, a kdor je vladi denunciral svoje brate kot zagovornike svobode Jugoslovanstva, ta pa je bil mastno plačan tako v denarju kot v

"pasjih markah", katero so mu prišli na junaška prsa. Boljši del hrvatskega in slovenskega naroda pa je trpel v tej vojni kakor so trpeli Srbi. In ta boljši del našega naroda ni mogel spregovoriti ene same besede narodu. Brezprimerni državni teror je gonil te rodoljube po ječah. Učenjake, profesorje, pisatelje, zaslužne narodne duhovne so pometali v ječe k morilecem, ubijalcem žen in otrok ter roparjem. In ti ljudje so žive priče, da Avstrija že sama uvidela, da misli boljši del slovenskega in hrvatskega naroda na zjedinenje s Srbi, in da avstrijski trinogi le z največjim terorizmom morejo vladati nad narodom, ki je poleg tega še popolnoma uklenjen v verige.

Med Slovinci je istotak položaj kot med Hrvatimi. Izdajalska strupapolna klerikalna, do skrajnosti umazana Suštarsičeva vladna stranka, je pripravljena za en križev pot ali mašni kelih prodati ves boljši del slovenskega naroda avstrijski kamarili na Dunaju. Zato pa vidimo po kmetih, kjer vlada le birič in fajmošter, da je ljudstvo silno zaostalo, da se boji davkarja bolj kot hudiča in Boga, vse klanja svoje hrbte pred vsakim trapašim kaprolom, cerkve so polne zlata, božja pot pri božji poti, domačije pa prazne, narod v tujini, kar ga je pa doma, pa si puli lase, da mu je narava usodila, da živi v tako prokleti deželi. Kar je pa mladega, inteligentnega zaroda med Slovinci, to je vse brez razlike jugoslovansko, svobodnemiselno in napredno ter se popolnoma strinja s hrvatsko in srbsko unijo. Le nevedno ljudstvo, zatirano od klerikalnega pritiska in cesarsko kraljevih biričev, plazi na kolenih za milost, ki bi jim sicer šla kot pravica.

Avstrija je nameravala tudi, da v tej vojni, poleg drugih zločinov, zavedno razdvoji Srbe, Hrvate in Slovence. In nehoti je Avstrija pri tem zjediniła te tri narode, s tem, da je najboljši narodne sinove pometala v ječe. In zjedini se bo narod magično hitro, kakor hitro je zlomljen avstrijski teror, avstrijski tiranski sistem, katere geslo je: Naj se psi pokoljejo med seboj!

Brat Slovenec, kje je tvoje mesto? Med brati Srbi, Hrvatimi in Slovinci, ali med psi?

Nečloveška mati. Elizabeta Mlinarič, 27 let stara tovarniška delavka v Gradcu pri Litiji, je imela dva nezakonska otroka. Za starejšega je dobivala od države po 35 v na dan, za mlajšega sinčka Franceta pa niti prosila ni, nego ga je ponoči v Litiji vrgla v Savo, kjer je ugonil. Neusmiljena mati je bila pred ljubljanskim izjemnim sodiščem obsojena na smrt. Vlada namerava zapleniti stroje in krmila? Da se otegne stroje privatni spekulaciji, namerava vlada zapleniti vse pridelke stroja ter omejiti promet z maksimalnimi cenami. Vse priprave za to zaplembo so že v teku. Obenem namerava vlada tudi zapleniti vsa krmila za živino. Tudi glede krompirja se skuša doseči nekak sporazum, da se preprečijo privatne spekulacije s krompirjem.

DENARJE V STARO DOMOVINO. Pošljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Koroško, Tirolsko, Češko, Hrvatsko in Ogrsko tako s neslišno kakor pred vojno. Iz posilovanja zadnjih treh mesecev smo se do dobrega prepričali, da pride denar tudi sedaj sigurno v roko našim. — Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite natančni Vsa naslov in ime osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:	10 kron.	1.50	120 kron.	19.50
5	1.50	130	20.00	20.00
10	2.40	140	22.50	22.50
20	3.30	150	24.00	24.00
25	4.00	160	25.00	25.00
30	4.80	170	27.50	27.50
35	5.50	180	28.00	28.00
40	6.40	190	30.40	30.40
45	7.30	200	32.00	32.00
50	8.00	250	40.00	40.00
55	8.80	300	48.00	48.00
60	9.60	350	56.00	56.00
65	10.40	400	64.00	64.00
70	11.30	450	72.00	72.00
75	12.00	500	80.00	80.00
80	12.90	550	88.00	88.00
85	13.40	600	96.00	96.00
90	14.40	650	104.00	104.00
100	16.00	800	128.00	128.00
110	17.00	1000	160.00	160.00

TVRDA FRANK BANKER, 22 Cortland St., New York, N. Y.

Iz stare domovine.

Umrli je v Račvoljci dne 14. julija po dolgi mučni bolezni vpokojeni šolski ravnatelj A. Grčar v 71. letu svoje starosti.

Iz vojnega vjetništva v Rusiji. Janez Bek piše strijcu Jaku Beku v Dvoru na Dolenjskem: daleč so nas odpeljali in dolga mi je po domovini. Tukaj je z menoj še en Slovenec. — Jakob Ogrič piše ženi Mariji v Zibrišah, občina Rovte pri Logatcu; Naznanjam ti, da sem na Ruskem v bolnišnici. Jako daleč sem od doma. Do semkaj sem se vozil iz Galicije 12 dni in 12 noči. Ranjen sem bil dne 16. maja v desno ramo in me je ruska patrolja odnesla. Naslova ti ne morem naznaniti, ker ne vem, koliko časa bom še tukaj. Pozdrav tebi in staršem. Kadar bo mir, se bomo še videli, če se bom pozdravil. — Mihael Marinč se je oglasil ženi v Dolenji Brigi pri Kočevski Reki hiš 43 iz Ashbada ob perzijsko-ruski meji. — Anton Zuk se je oglasil materi Katarini v Ribnici na Dolenjskem: Vam pišem iz Rusije kjer sem vjet. Tukaj nam gre še dobro. Pišem Vam za enkrat le toliko, da ne boste mislili, da sem mrtev. Če Bog da zdravje, Vam in meni, se bova še videla. — Alojzij Razpotnik se je oglasil iz Taškenta v vroči turkестanski deželi. Piše svoji sestri Heleni, ki biva v Podlipovci pri Izlakah, da je na Ruskem v vojnem vjetništvu. — Jakob Burger piše staršem v Novem Vodmatu št. 133: Naznanjam Vam, da sem v Aziji vjet. Rusi so me iz Przemysla prepeljali semkaj. Vozili smo se 20 dni po železnici. Tukaj je jako vroče in so velike pečene puščave. V Taškentu, dne 21. aprilla 1915. — Jožef Sever je pisal svoji ženi Mariji, v Ljubljani. Prej sem ti enkrat pisal v nemškem jeziku, zdaj sem pa izvedel, da ti lahko pišem tudi v mllem maternem jeziku. Kdo bi si mislil pred letom dni, da bom v tem času toliko sveta videl. Tukaj je mlo podnebje. Zime in mraza ne poznajo, je nekako tako, kakor v južni Italiji ali v južni Dalmaciji. Kraji so prekrasni. — Ferdo Ciuha piše ženi Mariji v Stranski vasi pri Dobrovi: Naznanjam ti, da sem bil vjet 21. decembra 1914. Sedaj sem v Aziji. Tukaj ni mraza. Sredi februarja je tako toplo, kakor pri nas o Veliki noči. Drugo je že še, samo tobaka ni. Godi se mi tako-le. Do božiča sem bil na 3. stopnji, sedaj sem na 2. ko pridem domov, bom pa na 1. Leže imamo dosti, lačen nisem. Rad bi videl, da bi mi kaj denarja poslala, če ga pa ne, je tudi mir, se bomo še videli. — Ant. Košir je sporočil svojim stari-

šem v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem, da je vojni vjetnik v Barnaulu v Sibiriji. — Iz Črnega vrha nad Polhovim gradcem je tudi vjet Anton Oblak, kakor je sporočil svoji ženi Mariji, a ni v Sibiriji, ampak v Soligaliču v kosromski guberniji, v evropski Rusiji. — Ivan Miklavčič je sporočil svojemu strijcu Alex. Miklavčiču: Naznanjam Vam, da sem tukaj v vojnem vjetništvu. Zdrav sem in mi gre še precej dobro. Tukaj je lep kraj. Upam, da ste zdravi in da se bomo še videli. — Ciril Kurat se je oglasil svojcem v Šempasu iz Skobeleva. — Matevž Klun, doma iz Razdrttega, piše ženi in otrokom iz Taškenta ter jim pošilja srčne pozdrave iz daljne ruske dežele. — Peter Malečkar se je oglasil po daljši dobi iz Taškenta. Piše ženi in staršem v Vremskem Britofu, da je sicer v vojnem vjetništvu v Aziji, a hvala Bogu še med živimi. Zena Petrova in stariši so se silno razveselili tega sporočila, ker ni bilo toliko časa nobenega glasu od njega in so bili že v velikih skrbeh zanj, ali je še živ ali ne. — Matija Vrabc se je oglasil iz Samarkanda svojcem, ki bivajo v Kalcu pri Logatcu. Oj, kako so bili Vrabcovi veseli, ko so brali Matijevo lastnoročno pisano pismo, da je še živ. — Oglasila sta se četovodja Josip in korporal Pavel Rančigaj, doma iz Zagorja ob Savi. Oba od 17. pešpolka. Prvi ni od 26. avgusta 1914 nobenega glasu dal od sebe, drugi pa piše, da je bil 40. maja 1915 vjet.

Stanje vinogradov in sadnih vrtov na Spodnjem Stajerskem. Zveza Stajerskih kmetijskih združenj je priredila tudi letos cenitev o stanju vinogradov in

sadovnjakov po celem Stajerskem. Glede Spodnje Stajerske se poroča o stanju začelkom julija sledeče: jabolka kažejo v Slov. goricah slabo, v Dravski dolini srednje, v Savinski dolini srednje in v Posavju slabo; hruške v Slovenskih goricah dobro, v Dravski dolini dobro, v Savinski dolini in Posavju dobro do srednje dobro.

Kje je Tržaška hranilnica in posojilnica? Iz Maribora pišejo: Po Slovenskem Stajerskem je vse polno beguncev iz Trsta ter sploh s Primorja in Goriskega. Nekateri teh beguncev so morali kar nenadoma zapustiti svoja bivališča in si niso mogli vzeti seboj drugega v naglici kakor to, kar jim je bilo najdražje in najbližje. Mnogo

jih je odšlo iz Trsta, kateri so bile le za prvo in najhujšo silo založeni s potrebnim denarjem. Krog Maribora, Ptuja itd. in v mesih samih živi vse polno takih beguncev, ki prihajajo v razne denarne zavode, hoteč dvigniti potrebne svote. V Mariboru jih živi mnogo, ki imajo hranilne vloge pri Tržaški hranilnici in posojilnici in ki danes nikjer ne morejo zlahka, kakor bi morali, dobiti vsot, katere potrebujejo. Pa tudi taki so, posestniki, katerim je treba plačevati obresti. Naravno je, da denarni zavodi, ker za bivališče Tržaške hranilnice in posojilnice ne vedo, tudi ne vstrezajo radi. Vsa vprašanja, vsi dopisi na navedeni naslov, pa pridejo nazaj iz Trsta neručeni, z uradno opazko, da se za sedanji naslov zavoda ne ve. Isto tako je s Trgovsko-obrtno zadrugo v Trstu. Tudi po njej ljudje ne prestando vprašujejo. Niti v

enem, niti v drugem slučaju se ne more dati pojasnila. Ravno ista stvar je z goriskimi denarnimi zavodi. Mislimo, da bi bila prva dolžnost teh zavodov, skrbeti za to, da njih vlagatelj in dolžniki nemudoma dobe obvestilo, kdaj in kam se je tak denarni zavod preselil. Ne le denarne zavode drugih dežel, kronovin, bi se moralo takoj obvestiti, marveč skrbeti bi se moralo tudi za zadostno objavo v dnevnem in drugem časopisu. **Iz ruskega vjetništva** se je oglasil bivši član graškega Sokola Ivan Majdič. Pisal je svojemu svaku Rodetu v Mestni hranilnici. Piše, da je zdrav in da je v azijskem mestu Karakala. Majdič je bil v Przemyslu in je pisal zadnjič oktobra lanskega leta. **Naprodaj sta dva konja**, konjska oprava in kočija po jako zmerni ceni. Jos Smrekar, 3627 E. 82nd St. (70)

CHARLES ARMBRUSTER
MESNICA PRVE VRSTE
NAJBOLJŠE SVEZE IN PREKAJENO MESO.
6112 ST. CLAIR AVE.

JOSIP ŽELE,
6108 St. Clair Avenue.
SLOVENSKI pogrebni zavod, zaloga pohištva, pečij in barv. Kočije in avtomobili za poroke, krste in druge prilike.
Se priporoča narodnim Slovincem za naklonjenost in podporo! Postrežba vedno točna in poštena.

Dobri časi za vsakogar.

Obletnica Guenther Slov. Lekarne.

Ne pozabite dneva - Četrtek, 26. avgusta '15.

Darila - Nenavadno dobro blago - Zastonj blago. Prihranite si denar.

ZASTONJ ženskam:
CASHMERE MILO.
Vsaka gospa ali gospodična, ki kupi en zavoj Colgate's Talcum Powder dobi zastonj en kos Colgate's finega mila.

ZASTONJ! Priprava ZA USTAVLJENJE KRVI.
Vsak moški, ki kupi steklenico Bay Rum za 25c, dobi zastonj pripravo za ustavljenje krvi.

ZASTONJ! Zobna KRTAČICA. Vsak kdor kupi škatljico zobnega praška ali mazila Zymole Nyals, Peralkins, dobi eno zobno ščetico zastonj.

ZASTONJ baloni OTROKOM! Vsak deček in deklica, ki kupi ob naši obletnici kaj v naši lekarni, dobi zastonj lep balon.

- 5c GUENTERJEVA 5c velika 5c razprodaja 5c**
- 10¢ žvepl. in Cream Tartar tablete 2 za 15¢
 - 25¢ Peralkus mazilo za zobe, 2 za 30¢
 - 25¢ Syrinea Face Cream, 2 za 30¢
 - 25¢ Cold Cream, 2 za 30¢
 - 10¢ Cold Cream, 2 za 15¢
 - 25¢ Massage Cream, 2 za 30¢
 - 15¢ Peroxide, 2 za 20¢
 - 10¢ Nemo zdravilo zoper kurja očesa 2 za 15¢
 - 10¢ Jergens vijolično milo 2 za 15¢
 - 10¢ Jergens toalet milo 2 za 15¢
 - 10¢ Liver Pills 2 za 15¢
 - 25¢ Violet Cream Lotion, 2 za 30¢

Ustniki 3 za 10c
Samo v četrtek.
Steklenice za gorko vodo in cevi 79c do \$2.00

Pazite na zrakoplov!
Na dan obletnice ob 2. pop. pošljemo v zrak naš zrakoplov Operator bo spustil iz zrakoplova 50 kuponov. Potrudite se za tak kupon, in dobite pri nas eno porcijo Halls finega sladoleda. Dečki in deklice, pazite na zrakoplov.

ZASTONJ cigare
Vsak moški, ki kupi kaj duhana ali smodk pri nas dobi eno cigaro zastonj.

ZASTONJ Toaletni CHAMOIS Gospe, ki kupijo 50c. Nyals obrazni prašek, dobijo 10c toaletni chamois zastonj.

Skupna ponudba:
75¢ vrednosti za..... 50¢
Nyals kožno milo..... 25¢
Nyals Talcum..... 25¢
Nyals mazilo za obraz..... 25¢
Skupna vrednost 75¢, ob obletnici za 49¢

ZASTONJ skrivnostni ZABOJ! Mi imamo več skrivnostnih zabojev, ki vsebujejo čudovite stvari. Te damo zastonj z vsakim nakupom, dokler jih imamo kaj.

Posebnost!
Kos mila za otroke s cunjico za kopanje, vredno 10c, samo za 5c.

ZBOGOM!

THE SHUNEMAN MERCANTILE CO.
6017-19 St. Clair Ave.

POPREJ
KLEIN BROS.
morajo zapustiti svoje prostore tekem treh dni.

SOBOTA, 28. AVGUSTA JE VAŠ ZADNI DAN, DA KUPITE NAJFINEJŠO OBLEKO, ČEVLJE, KAPE, SPODNJE PERILO PO CENAH O KATERIH ŠE NIKDAR NISTE SLIŠALI.

Pridite in pomagajte nam, da sčistimo to zalogo, naša zguba je vaš dobiček.

THE SHUNEMAN MERCANTILE CO.
POPREJ
KLEIN BROS.

6017-19 St. Clair Ave. blizu 60. ceste.

Trgovci pozor! Imamo še vedne več trgovske oprave in pohištva, katero prodamo po jako nizkih cenah. Pridite in oglejte si.

Če kupite kaj v Guenther Slov. Lekarni, Addison Rd. Cor. St. Clair JE NAJBOLJŠE, KAR MORETE DOBITI.